

Dopis NMS poslancům FS ČSSR k dovolené vojácké základní služby

Vážené poslankyně, vážení poslanci,

zasíláme Vám petici československých občanů za uzákonění práva na dovolenou pro vojáky vykonávající základní vojenskou službu v délce jedenadvaceti dní v roce.

K napsání petice nás vedlo přesvědčení, že současná výměra řádné dovolené vojáků základní služby (dle zák. 122/73 Sb., §12, odst. 1) nedává v žádném případě dostatečnou možnost k zotavení. Vojáci základní služby jsou příslušným ustanovením zákona diskriminováni vůči ostatním občanům ČSSR. Vždyť základní výměra dovolené podle zákoníku práce (§ 102, odst. 1) činí tři týdny a vojáci z povolání stejně jako vojáci v další službě mají (dle zák. 122/73 Sb., § 12, odst. 2) nárok na řádnou dovolenou v délce třiceti dnů v jednom kalendářním roce. Přitom lze asi jen těžko tvrdit, že voják základní služby je vystaven menšímu fyzickému a psychickému zatížení než pracující člověk mimo činnou vojenskou službu nebo voják z povolání, popř. voják v další službě, a že tedy nemusí mít právní nárok na řádnou dovolenou v obdobné délce.

Domníváme se, že uzákonění řádné dovolené vojáků základní služby v délce jedenadvaceti dnů v každém roce základní služby by nijak výrazně nesnížilo bojovou pohotovost ČSLA a tím i obranyschopnost Československa.

Žádáme Vás o odpovědné projednání našeho podnětu.

Svámi podpisy stvrzujeme pravdivost podpisů všech občanů jmenovaných za příloženou petici.

Žádáme Vás, abyste nás na základě a výše uvedených adres informovali o projednání našeho podnětu.

Tento dopis včetně příložené petice československých občanů zasíláme na vědomí: Předsednictvu vlády ČSSR, Federálnímu ministerstvu národní obrany, Československému mírovému výboru, Výboru čs. veřejnosti pro lidská práva a humanitární spolupráci, Československé tiskové kanceláři,

V Praze dne 15.6.1979

Za NMS-IDS: Jan Chudomel, Pavel Jágl, Jan Svoboda

Pozn. redakce: Petici podepsalo 500 čs. občanů.

Dopis NMS poslancům FS ČSSR k petici za náhradní civilní službu

Vážené poslankyně, vážení poslanci,

dne 30. března 1979 jsme Vám zaslali petici více než sedmi set československých občanů za legalizaci odnětí povinné vojenské služby a za zřízení společensky prospěšných forem náhradní služby v civilním sektoru. Do dnešního dne jsme za tento podnět nedostali odpověď, ač jsme o ni výslovně žádali.

Rovněž nám nejsou známy žádné skutečnosti, které by nasvědčovaly tomu, že jste se otázkou náhradní služby zabývali. Naopak Vás chceme upozornit na to, že Vladan Kočí (jehož odsouzení bylo podnětem k sepsání petice) byl opět vrát do vazby a bylo proti němu zavedeno trestní stíhání pro stejný trestný čin. Z poslední doby jsme informováni o dalších dvou případech trestního postihu odpěračů: 29.9.1979 byl odsouzen Jan Šubrt VCS v Hradci Králové a 14. června Libor Frank VCS v Praze 6.

Vyzýváme Vás, abyste se řešením problému zavedení náhradní služby konečně začali se vši vážností zabývat. Není možné zatajovat fakt, že lidé, kteří odmítají vykonávat vojenskou službu, v naší společnosti existují, a také jejich věznění považujeme za neúčinné řešení. V době, kdy

náš stát tak hlasně upozorňuje na své mírové úsilí, kdy ve světě probíhá široký proces povolování a kdy možnost odpřít vojenskou službu je realitou i v některých socialistických zemích, je nepochybné, že bude přibývat těch, kteří nechtějí podstoupit své svědomí ani při hrozbě vězení.

Právo na svobodu svědomí, vyznání a přesvědčení je základním lidským právem, které je uznáno Všeobecnou deklarací lidských práv, Mezinárodním paktom o občanských a politických právech, Závěrečným aktem Helsinské konference i závěrečným dokumentem vídeňské následné schůzky. Uzákonění práva na odepření vojenské služby z důvodů svědomí proto nelze v žádném případě považovat za otázku benevolentnosti příslušných vojenských a zákonodárných orgánů, ale je přímo povinností Československé socialistické republiky dostát svým mezinárodním závazkům a sledit své zákony s mezinárodně přijatými dokumenty, k čemuž zcela konkrétně zavazuje Vídeňský dokument.

V Praze dne 21.6.1969

Za NMS-IDS: Pavel Jégl, Jan Svoboda, Tomáš Tvaroch

Na vědomí: Federální ministerstvo národní obrany, Československý mírový výbor, Výbor čs. veřejnosti pro lidská práva a humanitární spolupráci, Československá tisková kancelář

NMS k případům současných čs. odparců

Dopis poslanců FS ČSSR

Paní poslankyně, pánové poslanci,

dne 5. června 1969 byl vzat do vyšetřovací vazby Vladan Kočí, narozený 7. srpna 1963. Je stíhán podle § 269 odst. 1 tr.z. pro nenastoupení základní vojenské služby. Vladan Kočí odmítl nastoupit vojenskou službu proto, že mu jeho křesťanské svědomí zakazuje účastnit se přípravy na zabíjení lidí a přísahat poslušnost rozkazům, které mohou k zabíjení vést.

Případ Vladana Kočího, o hloubce jehož přesvědčení vypovídá skutečnost, že se trestnímu stíhání pro nenastoupení vojenské služby vystavuje již podruhé, nás utvrzuje v názoru, že je načase co nejrychleji uzákonit v naší zemi možnost náhradní civilní služby pro ty, jímž jejich svědomí nebo náboženské přesvědčení brání podepsat vojenskou přísahu a zúčastnit se vojenského výcviku. Domníváme se, že současný stav, kdy jsou do vězení opakovaně zavíráni lidé mimořádně zodpovědní ke svému svědomí i ke společnosti, jejichž opravdovost a ochota být pro národněobčanské angažování by nám všem měla být příkladem, je neudržitelný. Považujeme za politováníhodné, že v době, kdy slyšíme z oficiálních míst tolik slov o potřebě porozumění, o budování společného evropského a světového domu a o nezastupitelné hodnotě individuální zodpovědnosti v tomto procesu, jsou v naší zemi trestáni lidé, jejichž jediným zločinem je to, že se nechtějí zúčastnit přípravy na válku.

Otázka odepření vojenské služby se stává součástí obecného povědomí společnosti. Svědčí o tom nejenom zvyšující se počet odparců, ale také skutečnost, že podnět ke zřízení náhradní civilní služby byl již několikrát vznesen a diskutován jak nezávislými občanskými iniciativami, tak oficiálními strukturami. Úsilí o uskutečnění možnosti odpřít službu v odbráňených silách je trvalou součástí iniciativ Mezinárodního mírového sdružení, které letos odeslalo Federálnímu shromáždění svůj příspěvek v této věci, k němuž

se svým podpisem připojilo několik set ša. občanů. Otázka náhradní civilní služby byla diskutována na veřejném shromáždění pořádaném MŠS a SMN 25. února 1969 v Křižovatce sady a na následujícím veřejném setkání zástupců a hostů MŠS se zástupci a hosty SMN v dubnu na Slovenském ostrově a byla také součástí jednání pracovní skupiny vzniklé z podnětu MŠS a Čs. mírového výboru v otázkách demilitarizace společnosti. Návrh na zřízení náhradní civilní služby spolu s návrhem, aby se vojenská služba stala dobrovolnou, jakmile to nezávadná situace a bezpečnost státu umožní, je obsažen mezi podněty Českobratrské církve evangelické Federálnímu shromáždění k přípravě nové ústavy ze dne 13. března 1969.

Paní poslankyně, páčové poslanci, přejeme si, prosím, že otáčením s uzákoněním náhradní civilní služby dopustíte, aby byl znovu odsouzen Vladan Kočí, poctivý a nevinný člověk, a to tentokrát pravděpodobně k trestu ve vyšší části trestní sazby od jednoho do pěti let a s výkonem trestu ve II. nápravně výchovné skupině. Uzákonění náhradní služby, které je jedinou zákonnou cestou k osvobození Vladana Kočího a všech dalších od-píračů vojenské služby, je v rámci Vaší kompetence. Použijte zodpovědnosti, kterou s sebou Vaše postavení přináší, k prosazení dobré věci; změňte zákon, který ve své současné podobě nemá hodnotu výchovnou, ale pouze represivní, a zabrňte tomu, aby byli mírumilovní občané zavírání do věze-ní.

Na vědomí: Výbor československé veřejnosti pro lidská práva a humanitární spolupráci, Československý mírový výbor

11. června 1969

Podpisy aktivisté MŠS a Akce přátel podpory: Tomáš Tvaroch, Josef Kühn, Jan Chudáček, Martin Šnád, Laco Kocout, Tomáš Dvořák, Alois Nedvěd ml., Tomáš Dub, Roman Rákosník a Jiří Štencl

Dopis kardinálu Fr. Tomáškovi

19. června 1969

Vážený pane kardinále!

Dovolujeme si Vám poslat kopie petic, které vznikly v posledních dnech z iniciativy našich občanských aktivit a které se zabývají otázkou ode-pření výkonu základní vojenské služby s důvodů svědomí nebo náboženského přesvědčení a souvisejí zejména s případy od-píračů vojenské služby Vladana Kočího, narozeného 7.8.1963, t.č. ve věznicí v Praze-Lankrádku, a Jana Šubrtu, narozeného 3.8.1960, t.č. v MVÚ v Opatovce. Jsme přesvědčeni, že právo od-pírat službu v ozbrojených silách je nezbytnou součástí práva na svobodu svědomí a náboženského přesvědčení, a nemůžeme proto souhlasit se současným stavem československého právního řádu, který nenabízí od-píračům vojenské služby jinou alternativu než výkon. Vyjadřujeme svou solidaritu vnitřně neobvykle početným mladým lidem, kteří jsou vězněni proto, že se nechtějí podílet na přípravě na válku a že je jim věrnost vlastního svě-domí a náboženského přesvědčení cennější, než pobyt na svobodě. Uvítali bychom, kdybyste se k případům od-píračů vojenské služby Vladana Kočího a Jana Šubrtu, kteří oba odmítli podepsat vojenskou přísahu a zúčastnit se vojenského výcviku pro své hluboké náboženské přesvědčení, veřejně vyjád-řili a kdybyste mezi své podněty k přípravě nové československé ústavy na-hrnuh i návrh na uzákonění možnosti od-pírat službu v ozbrojených silách z důvodů svědomí nebo náboženského přesvědčení a vykonat základní voj-enskou službu náhradním způsobem v civilním sektoru. Podobný návrh přišel v nedávné době jménem Českobratrské církve evangelické její synodní sekce-
or ThDr. Josef Hronádka.

Dovolte nám při této příležitosti blahopřát Vám k Vašim blížícím se devadesátým narozeninám. Velice si Vás vážíme jako člověka, který se statečně zastává věřících, jejichž je představitel, a je zároveň otevřen hlasům všech lidí dobré vůle. Přejeme Vám, abyste si tuto svou otevřenost, statečnost a pevné zdraví zachoval i nadále.

Za NMS a Klub právní podpory a doctou:
Tomáš Dvořák, Alois Nedvěd ml., Roman Rákosník, Tomáš Tvaroch, Luboš Vydra

Dopis Výboru čs. veřejnosti pro lidská práva a humanitární spolupráci

19. června 1969

Vážený pane Fléglo,

Přejeme si znát stanovisko Vašeho Výboru pro lidská práva k otázce od-
píračů vojenské služby z důvodů svědomí a náboženského přesvědčení a k o-
tázce zavedení náhradní civilní služby v naší zemi. Jsme přesvědčeni, že
legalizace odeprání výkonu vojenské služby z důvodů svědomí je jedinou
cestou vývoje právního řádu v této věci, slučitelnou s opravdovou snahou
o mírové vztahy mezi státy, národy a lidmi celého světa. Proto se nemůže-
me smířit s tím, že jsou u nás v současné době stíháni a vězněni další
lidé, kteří z hlubokých morálních nebo náboženských příčin odmítli přisa-
hat věrnost rodu, jež mohou vést k zabíjení a zúčastnit se přípravy
na válku. Příkladně kopii petic, které souvisly s naší iniciativy a v sou-
časné době se předepisují a které souvisejí zejména s případy odpíračů Vla-
dana Kočího, narozeného 7.3.1933, který je pro nenastoupení základní vo-
jenské služby stíhán a vězněn již podruhé, a Jana Šuberta, narozeného 3.3.
1960, který byl pro nenastoupení služby v ozbrojených silách odsouzen
k 16 měsícnímu nepodmíněnému odnětí svobody přesto, že byl ochoten pracovat
deset let v dolech, aby (podle právního řádu nestanoveného pravidla) ne-
byl povolán do vojenské služby.

Navrhujeme Vám uskutečnit setkání představitelů Vašeho výboru se zú-
stupci našich občanských iniciativ, na kterém bychom hovořili o výše zmi-
něných otázkách a vězněných lidech a na kterém bychom poznali Vaše stano-
visko.

Za NMS a Klub právní podpory: Jan Chudrnal, Pavel Jágl, Alois Nedvěd ml.,
Roman Rákosník, Tomáš Tvaroch

Dopis JUDr. Janu Lansbergovi, předsedovi senátu v trestní věci V. Kočího

26. června 1969

Pane předsedo senátu,

v úterý 27. června 1969 budete rozhodovat ve věci odpírače vojenské
služby Vladana Kočího, narozeného 7.3.1933, kterému jeho hluboké křesťan-
ské přesvědčení zakazuje podepsat vojenskou přísahu a sloužit v armádě.
Žádáme Vás, abyste o případu rozhodl s plným vědomím toho, že § 259
odst. 1 tr.z., podle kterého je Vladan Kočí stíhán, je anachronismem čes-
koslovenského právního řádu, neboť

- je v rozporu s požadavkem rezoluce Komise pro lidská práva OSN ze
dne 5.3.1957, aby se členské státy vyhýbaly trestání odpíračů vojenské
služby z důvodů svědomí nebo náboženského přesvědčení vězení a aby uti-
kenily možnost vykonat základní vojenskou službu náhradním způsobem v ci-
vilním sektoru;

- je v rozporu se závazky, která na sebe československý stát přijal
v lednu 1969 podpisem Vídeňského dokumentu, který mezi jinými, na nichž

je založen, uvádí jako princip č. 11 respektování lidských práv a základních svobod včetně svobody svědomí a jako princip č. 3 občanů účastnických států zajistit, aby zákony účastnických států odpovídaly jejich závazkům podle mezinárodního práva a byly uvedeny v soulad s ustanoveními Deklarace principů a dalšími závazky v rámci Komise pro rozdělení a spolupráci v Evropě;

- konečně je v rozporu se staven ve většině evropských států, ve kterých již náhradní služba pro odpyče vojenské služby z důvodů svědomí nebo náboženského přesvědčení zavedena je.

Zároveň žádáme, abyste přijal naši záruku, že postoj Vladana Kočího není motivován touhou poškodit společnost a že Vladan Kočí je připraven společnosti sloužit jakýmkoliv způsobem, který není v rozporu s jeho křesťanským svědomím, tedy v civilním sektoru s vyloučením vojenské služby. Žádost, abyste přijal naši společenskou záruku za Vladana Kočího, podáváme v souladu s §§ 3 a 4 trestního řádu. Vezměte v úvahu, že nepočítají-li zmíněné §§ se společenskou zárukou podanou občanskými iniciativami, je tomu tak proto, že tyto §§ jsou součástí zákona vzniklého v roce 1961, tedy v době, kdy žádné občanské iniciativy neexistovaly. Domníváme se, že analogické použití §§ 3 a 4 tr.ř. je v tomto případě na místě proto, že nesměřuje proti smyslu zmíněných §§. Žádáme, abyste v souladu s § 5 tr.ř. připustil k soudnímu jednání společenského obhájce z řad aktivistů Nezávislého mírového sdružení.

Na vědomí: JUDr. Otakar Hotejl, obhájce obviněného, ZO RCH orchestru Komorní opery v Praze

Za NMS-IDS: Tomáš Dvořák, Jiří Fuchs, Hana Fulanová, Hana Holnerová, Jan Chudomel, Jaroslav Kolař, Jindra Konečný, Jiří Machovský, Hana Marvanová, Jan Svoboda, Ruth Šermová, Michal Šverák, Tomáš Tvaroch, Vladimír Vysoký

Dr. Lansberg odmítl tento dopis převzít osobně, stejně jako ho odmítla přijmout i podatelna soudu, tak nezbývalo, než ho zaslat panu doktorovi poštou!

Pozn. red.: Zároveň s tímto dopisem zaslali aktivisté NMS T. Tvaroch, H. Marvanová, T. Dvořák ZO RCH Komorní opery Praha žádost, aby se ke společenské záruce připojili.

Soudní líčení s Vladanem Kočím bylo 27.6.69 odročeno z důvodu nemoci obhájce. Datum dalšího stání nebylo zatím stanoveno.

Petice za náhradní civilní službu

Paní poslankyně, páni poslanci!

Hluboce nás znepokojuje skutečnost, že v naší zemi jsou dosud trestáni vězením ti mladí lidé, jimž jejich svědomí nebo náboženská přesvědčení zakazují podepsat vojenskou přísahu a vykonat základní vojenskou službu. S obavami sledujeme případ Vladana Kočího, narozeného 7.8.1960, t.č. ve vazbě ve věznicí v Praze-Pankrácí, který je pro nenastoupení výkonu základní vojenské služby stíhán podruhé, a případ Jana Šubrtu, narozeného 3.8.1960, t.č. v NVÚ v Oráčově, který byl v březnu t.r. odsouzen pro nenastoupení výkonu základní vojenské služby k 16 měsícům nepočítajícího odnětí svobody přesto, že byl ochoten pracovat deset let v dolech, aby (podle právního řádu nestanoveného zákonem) mohl být povolán do vojenské služby. Současný stav československého právního řádu, který v § 269 tr.z. nenabízí odpyčům vojenské služby z důvodů svědomí jinou alternativu než vězení, je v rozporu s pokračujícími procesy mezinárodního uvolnění. Jedinou

cestou vývoje právního řádu v této věci. Součástí takové skutečné snahy o mírové vztahy mezi státy, národy a lidmi celého světa, ke které se náš stát ustavičně slovně hlásí, je konkrétně a konkrétně odepřít službu v ozbrojených silách a vykonat vojenskou službu v mezinárodním, společensky prospěšným způsobem v civilním sektoru. Přítomní občanská služba je realitou ve většině evropských zemí. K určení náhradní civilní služby vybilí rezoluce Komise pro lidská práva OSN ze dne 5.3.1977, která zároveň nabádá ty státy, v nichž náhradní civilní služba dosud ustanovena není, aby se vyvarovaly trestání odpíračů vojenské služby z důvodů svědomí vězením. Československo se k řešení otázky odpíračů vojenské služby z důvodů svědomí zavázalo v lednu t.r. svým podpisem vídeňského dokumentu, který mezi principy, na nichž je založen, uvádí jako princip č. 11 respektování lidských práv a základních svobod včetně svobody svědomí a jako princip č. 3 ochotu účastnických států "zajistit, aby zákony účastnických států odpovídaly jejich závazkům podle mezinárodního práva a byly uvedeny v soulad s ustanoveními Deklarace principů a dalšími závazky v rámci Konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě." Žádáme Vás proto, abyste uvedli os. právní řád do souladu s výše zmíněnými závazky a požadavky, abyste bezodkladně zahájili práci na formulaci zákona o náhradní civilní službě a urychleně tak legalizovali možnost odepřít službu v ozbrojených silách z důvodů svědomí nebo náboženského přesvědčení, bezohledně přičemž v úvahu nejméně zloženosti účastnických států v této věci, ale také právní řád a právní řád československých občanů, občanských iniciativ a občanských sdružení, z nichž jste dosud žádný nereagovali. Žádáme Vás, abyste nepříjemný stav, kdy jsou vnitřně postaveni a zloženosti účastnických států v této věci, dovedli do řešení.

Podpisy pod tuto žádost doručte po nejdelší na jednu z následujících adres aktivistů MMS:

Jan Chudomel, Kábelkova 11, 130 00 Praha 3
Pavel Jágl, Příborská 513, 190 00 Praha 9 - Letňany
Tomáš Tyaroch, Dobrovodská 82, 370 06 Česká Dubáňovice

Líbor Frank před soudem

Dne 14.6.1939 byl odsouzen 19ti letý odpírač L. Frank. Byl obžalován z tr. činu nenastoupení služby v ozbrojených silách (§ 259 tr.z.) a z přípravy tr. činu opuštění republiky (§ 7 k § 1 tr.z.), jelikož byl zadržán 200 m od maďarské hranice a jak doznal, chtěl se vyhnout vojenské službě útekem do Rakouska. Svě rozhodnutí nejit na vojnu odůvodnil svým náboženským vyznáním (hlásí se k učení Haró Štréna).

Líbor, který byl 2 měsíce ve vazbě, však při soudním líčení prohlásil, že své rozhodnutí změnil a je ochoten nastoupit ZVS a to u jakékoliv zbraně. Hlavně proto rozhodl senát pod vedením mjr. Štróbika potrestat Líbora Franka pouze podmíněným trestem v délce 14 měsíců s odkladem na 2 roky. Zároveň byl Líbor propuštěn z vazby.

V soudní síni bylo přítomno asi 50 studentů gymnázia z Prahy 9 a po skončení procesu proběhla diskuse s mjr. Štróbikem, z které byli přítomní aktivisté MMS vyloučeni. O čerpak asi pan Štróbik studentům vyprávěl?

Otázkou zůstává, co asi prožíval Líbor Frank v průběhu své dvouměsíční vazby, když své rozhodnutí nenastoupit službu v armádě před soudem odvolal.

Zástupci Nezávislého mírového sdružení - iniciativy za demilitarizaci společnosti

NMS-IDS má v současné době více než 700 aktivistů v nejrůznějších místech ČSSR. Jsou to většinou lidé mladí a samovolně vzniklí. Jedni jsou pouhými signatéři zúčastnění prohlášení, jiní jsou aktivisty v pravém smyslu toho slova. Mnozí se cítí osamoceni, chtějí se podívat navázat kontakt s ostatními a začít společně pracovat. Vznikly tak skupiny v Brně, na střední Moravě, na Ostravsku, v západních Čechách, v Liberci, Turnově a jinde.

Kromě nezávislých mírových aktivit jednotlivých místních skupin se zároveň k různým problémům a příležitostem vyjadřovalo od svého vzniku NMS i jako celek: vzniklo mnoho dopisů, peticí, podnětů, proběhla některá oficiální jednání (SSM, ČSMV, Výbor pro lidská práva a humanitární spolupráci), mnohá setkání s přáteli z Československa i ze zahraničí. Tyto aktivity na sebe vzaly, snad z pochopitelných důvodů, několik pražských aktivistů. Výsledkem byla značně spleťtá situace, kdy za NMS-IDS vystupovala podle okolností grubešně se měnící skupina lidí, aniž však měl kdokoliv z nich v situaci ucelený přehled. Právě z řad pražských aktivistů vzešel proto již před několika měsíci návrh vybrat z lidí, kteří se na práci NMS aktivně podílejí, skupinu pěti zástupců, kteří by vždy po určité době za NMS jednali ve výše zmíněných institucích. Kolem tohoto návrhu se dlouho bouřilá diskutovalo. Jedná se o jaké vhoďný způsob, jakým oněch pět zástupců vybrat. Aktivisté NMS-IDS, kteří NMS skutečně pracují (tí díky své činnosti znají svou vlastní situaci a mimo své nejbližší okolí) - konkrétně z Brna, Liberce, západních Čech a Prahy - vytvořili vlastní návrhy. Z těchto návrhů pak přišlo vždy několik aktivistů na společné setkání do Prahy, kde o celé věci podrobně hovořili. Shodli se na tom, že podobný krok je pro práci NMS potřebný a že by zároveň neměl jakkoli omezit místní nezávislé aktivity v rámci NMS. Účastníci společného setkání se shodli na pěti lidech, kteří budou NMS v nejbližší budoucnosti zastupovat. Jsou to: Jana Holenarová, Jan Chudomel, Jana Petrová, Jan Svoboda a Ruth Šormová. Je možné a nanejvýš vhodné obracet se na ně s návrhy, podněty, připomínkami. Stejně tak by bylo vhodné, aby se u nich soustřeďovaly všechny informace - nejen že je budou potřebovat pro svou práci, ale mohou je také sdělovat všem dalším zájemcům.

Nezávislé mírové sdružení - iniciativa za demilitarizaci společnosti

Na setkání aktivistů NMS-IDS z Brna, Liberce, Prahy, Prostějova, Přerova, Soběslavi, Šumperka a Horní Mlatné 24. června 1990 v Praze bylo vybráno pět zástupců, zplnomocněných reprezentovat NMS-IDS do 10. dubna 1990. K tomuto datu, jako dni vzniku NMS-IDS, budou zástupci každoročně obměňováni.

Úkolem zástupců, jež jsou stanoveni si vynutily okolnosti související s dosavadní činností NMS-IDS, by měla být zejména koordinace činnosti aktivistů NMS-IDS v různých oblastech ČSSR, zastupování NMS-IDS jako celku při nejrůznějších jednáních, redakce redakčních textů NMS-IDS.

Tuto zprávu dáváme k dispozici všem našim agenturám ČTK, VLA a AFP.

V Praze dne 27.6.1990

Zástupci NMS-IDS:

Jana Holenarová, Ježkova 7, 690 00 Brno; tel.: (05) 626352

Jan Chudomel, Kopečnickova 11, 130 00 Praha 3; tel.: (02) 271971

Jana Petrová, Křovickí 413, 512 01 Dobruška

Jan Svoboda, U Libeňského pivovaru 20, 14000 Praha 6; tel.: (02) 645430

Ruth Šormová, 20. října 2/IVII, 302 01 Soběslav; tel.: (0393) 2751

Krátké životopisy účastníků NMS

Hana Holcová se narodila 18. listopadu 1960 v Brně. Po maturitě na gymnáziu studovala na státní fakultě inženýrského učení technického v Brně, kterou absolvovala v roce 1983. Pracovala na práci Studia charakteristik teplé malty s přísávkou aglomerátu. Poté pracovala jako uvaděčka v divadle a přitom nevěnovala intenzivní jazykový kurs němčiny. Po tříměsíční práci ve Výzkumném a vývojovém ústavu Průmyslových staveb Brno nastoupila na mateřskou dovolenou, na které je dodnes.

Od roku 1983 je členkou redakční rady brněnského samizdatového časopisu To, od února letošního roku působí jako aktivistka NMS-IDS. Její práce v tomto sdružení je motivována snahou po dosažení pozitivních změn v duchu úvodního prohlášení NMS-IDS. Zajímá se zejména o možnosti zapojení co největší veřejnosti do smysluplné činnosti ve prospěch celospolečenských změn.

Je vdaná, manžel pracuje jako odborný asistent na VUT FAST v Brně. Společně vychovávají dvě dcery předškolního věku.

Jan Chudcnel se narodil 27. února 1967 v Praze. Po maturitě na střední průmyslové škole se několikrát hlásil na právnickou fakultu UK, ale nebyl přijat. V současné době pracuje jako dělník-čerpač v chemické továrně v Kolíně (v Čechách), protože v Praze nemohl najít jakoukoliv práci.

Patří mezi prvních pět podávajících příspěvků prohlášení NMS-IDS a podílel se na tvorbě jeho dokumentů. Je aktivní v rámci sdružení mladých lidí do občanských aktivit a snaží se zapojit do společenského rozvoje mírových vztahů považuje rozvíjení svobody lidské společnosti, zejména jeho svobody svědomí a přirození. Je zapojen do výzkumu svobodného, demokratického evropského domu. Zajímá se o společenské procesy probíhající v některých zemích východní Evropy a o možnost spolupráce nezávislých iniciativ z těchto zemí.

Jana Petrová se narodila 16. září 1966 na Moravě. Vystudovala střední průmyslovou školu zeměměřičskou. V roce 1986, po zatčení výboru Jazzové sekce, pracovala v zastupujícím Pracovním výboru (tenkrát se jmenovala Jana Pacholíkova), až do doby obnovy činnosti řádného výboru. V témže roce se vdala a odstěhovala na venkov, kde bydlí dodnes, pracuje ale v Praze.

V roce 1988 začala pracovat v NMS. Před zatčením působila v redakční radě bulletinu NMS a podílela se na tvorbě dokumentů NMS. Dne 16.1.1989 byla zatčena s dalšími osmi aktivisty nezávislých iniciativ, protože chtěla položit květiny na Václavské náměstí při příležitosti 20. výročí úmrtí Jana Palacha a byla odsouzena k devíti měsícům nepodmíněně do 1. NVS. V červnu 1989 byla Okresním so. úř. v Štěrbově po uplynutí poloviny trestu podmíněně propuštěna s odkladem na 12 měsíců.

Po svém propuštění se opět zapojila do činnosti NMS.

Jan Svoboda se narodil 14. května 1962 v Praze. Po ukončení gymnázia studoval na Komenského evangelické bohoslovecké fakultě v Praze. Po jejím absolvování v roce 1986 pracoval jako teplač. Po dovetování měsíčních základní vojenské služby nastoupil na základě náborové schůzky k Čs. ústřednímu průmyslu. Od června 1986 pracuje jako písař. V současné době se uchází o místo vikáře Českobratrské církve evangelické.

V březnu 1987 zaslal dopis PS, v kterém se nabýval problematikou uplatňování branné povinnosti v ČSSR. Přihlásil se na přípravě a výkonu NMS-IDS. K prohlášení NMS se připojí po ukončení základní vojenské služby na podzim 1988. Podílí se na vyvíjení dokumentů NMS-IDS, zajímá se zejména o podmínky výkonu základní vojenské služby.

Je ženatý a má dvě děti. Jeho manželka Milice je rovněž aktivistka NMS-IDS.

Ruth Šermová se narodila 14. prosince 1936 v Brně. Po maturitě na gymnáziu absolvovala nástavbové studium v oboru výchovatelství, nyní studuje třetím rokem dálkově speciální pedagogiku na pedagogické fakultě UK v Brně. Pracovala jako vychovatelka duševně a tělesně postižených dětí. V roce 1969 se přestěhovala s manželem, který je vikářem Českobratrské církve evangelické, do Štětšavi; od té doby je v domácnosti, protože se jí nepodařilo sehnat zaměstnání ve zvoleném oboru.

V dubnu 1970 se připojila k základnímu prohlášení NMS-IDS. Věnuje se především problematice výchovy k míru v nejširším slova smyslu, otázce odmítání výkonu vojenské služby z důvodů svědomí. Za základ mírové práce považuje sblížení lidí v nejušednějších vztazích i v mezinárodním měřítku, v evropském kontextu především ve smyslu Východ - Západ.

Jan Král trestně stíhán

Aktivista NMS Jan Král z Ostravy (Výhradní 16), šéfník Státního divadla J. Myrona v Ostravě, je od začátku května 1970 trestně stíhán pro trestné činy útok na státní orgán a neposlušnost vůči policii podle § 154 odst. 2 tr. zák. a schvalování trestných činů podle § 165 odst. 1 tr. zák., kterých se měl dopustit tam, že dne 1. 3. 1970 v dopoledních hodinách zorganizoval v prostoru mládežnické jídelny na náměstí Lidových milic v Ostravě podepisování čtyř petic za propuštění politických vězňů. Jedna z petic se týkala ležňových ušléostí.

Představení absurdní komedie tedy zřejmě ještě není u konce.

Vojáci z povolání před soudem (zpracováno podle VIÁ)

Vojenský obvodový soud v Litavěřicích uznal v hlavním líčení konaném dne 14. 5. 1970 vojáky z povolání Pavla Kunerta a Jiřího Masáčka vinnými spácháním trestného činu vyhýbání se výkonu vojenské služby a odsoudil je k nepodmíněným trestům odnětí svobody, a to Pavla Kunerta na šest měsíců a Jiřího Masáčka na sedm měsíců. Zároveň je odsoudil k trestu ztráty vojenské hodnosti.

27letý Pavel Kunert a 21letý Jiří Masáček byli kuchařičky posádkové správy ve Slaném a vojáci z povolání. Oběma je vinila, že vojenskou službu zanedbávali mj. proto, že se účastnili akcí nezávislých skupin, např. manifestace 20. října 1968 a soudního líčení s Vlastou Černostovou a Liduší Šilhánovou. Obě byli přijati do vojenského svazku ve svých 15 letech, když vstupovali na vojenskou školu. Na začátku tohoto roku podali oba žádost o propuštění z armády, které nebylo vyhověno.

Jana Petrová na svobodě

19. června proběhlo v bujovské Okresnímu soudu v Chomutově řízení o podmíněném propuštění Jany Petrové v polovině trestu (Jana byla odsouzena k devítiměsíčnímu odnětí svobody, polovina trestu uplynula 31. května). Senátu předsedal JUDr. Zdeněk Jaroš. Kromě Janiných příbuzných do Chomutova přijelo asi deset přátel (předseda senátu zaalal pozvánky na veřejné zasedání mj. i Haně Marvanové, Alici Svobodové a Ruth Šormové, které ručily za správnost podpisů pod textem, v němž několik set čs. občanů podpořilo žádost o Janino podmíněné propuštění).

Jednání začalo v 3.00 hod. a v 8.15 hod. skončilo vyhlášením usnesení, jímž byla Jana Petrová z výkonu trestu podmíněně propuštěna - zbytek trestu jí byl odložen na zkušební dobu 18 měsíců.

Opět se však ukázalo, jak rádi někteří lidé druhým komplikují život. Po skončení jednání sdělili příslušníci SNV rodičům, že Jana bude propuštěna ve 13.00 hod.; když však ve 12.00 hod. rodiče spolu s několika přáteli přijeli do Všehrů, dozvěděli se, že Jana byla propuštěna už v 10.30 hod. To více než pětiměsíční věznění tedy Janě Petrové znemožnilo i to, aby mohla jet domů společně se svými blízkými. Snad k tomu není třeba komentáře. Večer se pak Jana sešla nejen s manželem a rodiči, ale i s několika desítkami přátel, kteří ji přišli přivítat.

Mezinárodní setkání na Šumavě

Ve dnech 1.-4.6.1968 uspořádal SMČ, ČSMV a Čs. svaz ochránců přírody mezinárodní setkání mládeže ve Vimperku, kterého se účastnilo asi 1500 mladých lidí, z toho téměř 300 ze zahraničí. Mezi nimi byly také ekologické skupiny z Pobaltí a delegace 'zelených' z NSR, které u vedl velký příznivec čs. nezávislých iniciativ, bývalý čs. občan Milan Horáček.

Program byl zaměřený hlavně na problematiku ochrany životního prostředí, tzn. na otázky, týkající se jaderné energie, ozonové vrstvy, kyselých dešťů atd. a zároveň na souvislost mezi ekologií a mírovým hnutím. V rámci programu probíhala také diskusní fóra, kterých se zúčastnil i český ministr vnitra a životního prostředí a další státní představitelé.

Účastníci setkání schválili rezoluci, na kterou reagovali aktivisté NMS a nedávno rozpuštěného aktivu ČSMV, kteří do Vimperka odeslali telegram tohoto znění:

Jako českoslovenští míroví aktivisté považujeme za svoji povinnost upozornit vás na to, že mír v naší zemi není věcí všech, jak mylně uvádíte v rezoluci zasláné Čs. mírovému výboru.

Aby se tak skutečně stalo, je třeba navázat dialog všech československých mírových sil, mezi které náleží i Nezávislé mírové sdružení - iniciativa za demilitarizaci společnosti. Bez účasti zástupců všech skupin ochotných jednat o společných problémech zůstane vaše setkání jenom propagandistickou akcí Socialistického svazu mládeže.

Z vlastní zkušenosti víme, jakým způsobem jsou potírány snahy NMS o nastolení skutečně mírových vztahů mezi oběma.

Věznění aktivistů NMS a v poslední době též rozpuštění dobrovolného aktivu ČSMV svědčí o tom, že jakýkoliv zájem o aktivní práci v oblasti vymezené pojmem mír, vynykající se představám vedoucích stranických funkciónářů, je nežádoucí.

Za NMS: Hana Holcnerová, Jan Svoboda, Vladimír Vyskočil
Za rozpuštěný aktiv ČSMV: Pavel Kára, Jaroslav Ludvík, Jan Sapák

Solidarita s polským NZS

Ve dnech 29.-31.5.1989 probíhaly na polských vysokých školách protestní stávky a manifestace proti legislativnímu neschválení stanov NZS (Nezávislého svazu studentů) státními úřady. Do protestních akcí se zapojilo 42 univerzit z Varšavy, Gdaňska, Katovic aj., což je téměř polovina celkového počtu vysokých škol v Polsku.

NZS - tzv. studentská 'Solidarita' je největší studentská politická organizace, která sdružuje jak mnohé posluchače vysokých škol, tak i některé studenty středních škol. Schválení stanov 'Solidarity' a 'NZS' bylo jedním z požadavků opozice při jednáních u 'kulatého stolu'. Dohružel, NZS doposud - na rozdíl od Solidarity - nedostalo od polských úřadů statut oficiální organizace.

Na tuto situaci reagovaly čs. nezávislé iniciativy. společným prohlášením:

"Čs. nezávislé iniciativy plně podporují a solidarisují se s protestními stávkami NZS na polských vysokých školách. Jsme pro okamžité schválení původně navrhovaných organizačních stanov NZS a tím také pro uznání legalizace tohoto svazu v Polsku. Jsme přesvědčeni, že uzákonění práva na stávku je nezbytným předpokladem pro vyřešení rýnějších konfliktů mezi NZS a polskou vládou."

Za NMS: O. Černý, T. Dvořák, J. Chudorel, J. Kaplan, J. Kaplan, H. Marvanová, J. Pavlíček, M. Šmíd, T. Svarech, L. Vydra, R. Zeman
Za pol.-čs. solidaritu: P. Pospíchal, A. Šabatová, P. Uhl, S. Vondra

Míroví aktivisté k událostem v Číně

S účastí jsme sledovali pokojné demonstrace čínských studentů za svobodu a demokracii, které probíhaly od dubna na náměstí Tchien-an-men v Pekingu.

Drutální zákrok armády, při němž byly proti demonstrantům nasazeny tanky a obrněné transportéry a použity střelné zbraně námi hluboce otrásl.

Nesouhlasíme s tvrzením mluvčího ministerstva zahraničních věcí Čínské lidové republiky ze dne 7.6.1989, že "to, co se děje v Číně je výhradně její vnitřní záležitostí". Jsme toho názoru, že mírové soužití státu se svými občany je nutným předpokladem míru mezinárodního. Mír uvnitř státu může ale nastat jen tehdy, když stát uznává a ctí lidská práva svých občanů a vytváří podmínky k jejich důstojnému a svobodnému životu. V dnešní době vzájemné závislosti a globálních problémů přežití je tak krev prolitá v Pekingu manentem i pro nás, proto žádáme odstoupení všech stranických a vládních představitelů, kteří jsou zodpovědní za tento akt nesmyslného násilí a kteří přivedli svůj národ na pokraj občanské války, vyjadřujeme svou soustrast pozůstalým obětí represivních akcí a solidaritu všem čínským občanům usilujícím nenásilnými formami o demokratické změny ve své zemi.

V Praze 9.6.1989

Čteno na Karlově mostě 9. a 10.6.1989

Dopis tohoto znění odeslán 12.6.1989 volyvelanectví Čínské lidové republiky v ČESR, Československému mírovému výboru, Výboru čs. veřejnosti pro lidská práva a humanitární spolupráci, ČTK.

Pavel Jégl, Tomáš Dub, Jiří Pavinec, Božef Kuhn, Ondřej Černý, aktivisté Nezávislého mírového sdružení a Mírového klubu Johna Lennona.

Karavana míru

Od poloviny května až do konce srpna t.r. cestuje Evropou MÍR KARAVANE, deset experimentálních divadelních, cirkusových a hudebních společností. Poselstvím této karavany je myšlenka evropské vzájemnosti, společného evropského domu, touha po míru mezi národy. Karavana Mír je odpovědí mužů a žen od divadla na současné změny starého světadilu. Je odpovědí umělců, kteří prostřednictvím kouzla svého řemesla nabízejí Evropě společný prostor pro svobodu a snění.

Od 5. do 9. července se MÍR KARAVANE zastavila v Praze. Krátce předtím se na jejího prezidenta Nicolase Peskina obrátily dopisem čs. nezávislé iniciativy (Charta 77, NMS, České děti a Společnost za veselější současnost). V dopise informují účastníky karavany o neutěšené situaci v oblasti čs. kultury a o případech lidí vězněných za nezávislou kulturní a publicistickou činnost.

5. července zaslal Nicolas Peskine nezávislým iniciativám následující odpověď: 'Drazí přátelé, obdržel jsem Váš dopis. Seznámím s ním všechny účastníky Karavany míru. Každý její účastník se může rozhodnout, kde, kdy a jak na něj odpoví. Ujišťuji Vás o své osobní solidaritě. Kdykoli slyším o věznění, mé rozhořčení narůstá. Odvaha, kterou čtu ve Vašich řádcích, ve mně naopak vyvolává naději. Po svém příjezdu do Prahy jsem se dozvěděl o nebezpečí perzekucí, které hrozí těm mým kolegům ve Vaší zemi, kteří podepsali prohlášení Několik vět. Ubezpečuji Vás o své přátelské podpoře a slibuji Vám ji. Já se řídí, že Karavanu míru přijímáte se sympatiemi a děkujeme Vám za Vaše přivítání v Praze.'

Solidarita s perzekuovanými

Žádost o milost pro odpirače vojenské služby z důvodů svědomí

Prezidentu ČSSR

15. června 1969

Pane prezidente,

obracíme se na Vás s naléhavou žádostí, abyste použil práva, která Vám zaručuje československá ústava, a udělil milost Vladanovi Kočímu, narozenému 7.3.1963, t.č. ve vazbě ve věznici v Praze-Penčrvoči a Janu Kubrtovi, narozenému 3.3.1968, t.č. v NVÚ v Oráčově, z nichž první má být souzen a druhý byl již odsouzen pro nenastoupení základní vojenské služby podle § 269, odst. 1 tr.z., a všem ostatním odpiračům vojenské služby z důvodů svědomí. Domníváme se, že věznit lidi, jejichž jediným zločinem je to, že jim jejich svědomí nebo náboženské přesvědčení brání účastnit se přípravy na válku, je v době obecně pocítované nutnosti vzájemného porozumění mezi státy, národy a lidmi celého světa nebezpečným anachronismem. Jsme přesvědčeni, že i v naší zemi musí být uzákoněna možnost vykonat vojenskou službu náhradním způsobem v civilním sektoru, jak je tomu ve většině evropských zemí a jak k tomu vybízí rezoluce Komise pro lidská práva OSN ze dne 5.3.1967, která zároveň nabádá státy, v nichž dosud náhradní civilní služba zavedena není, aby se zdržely trestání odpiračů vojenské služby vězením. Vzhledem k tomu, že československý právní řád ve své současné podobě alternativu legálního odeprání vojenské služby nepřipouští, je udělení milosti odpiračům vojenské služby jedinou zákonnou cestou k jejich osvobození.

Žádáme Vás, abyste udělením milosti všem odpiračům vojenské služby z důvodů svědomí předznamenal jedině možný vývoj zákona v této věci a

zabránil tomu, aby byli nírumsilováni a lidé s vysoce zodpovědným vztahem ke svému svědomí i ke společnosti, již jsou připraveni nezištně sloužit, zbytečně trestáni nesmyslnými vězení.

Za NMS-DŠ Jan Chudomel, Pavel Jágel, Karel Tvaroch

Dne 22.6.1939 předalo několik aktivistů NMS v Kanceláři prezidenta republiky první část podpisových archů s 221 podpisy. Hovořili s pracovníkem sekretariátu KŘ p. Fidlerem, který slíbil, že bude informovat prezidenta Husáka. K žádosti samotné se však vyjádřil skepticky.

Čelý průběh z povzdálí sledovali příslušníci StB. Šlo se asi 30 příznivců a aktivistů NMS.

Dalších asi 30 podpisů chtěli aktivisté NMS předat prezidentu republiky 27.6.1939, v den soudu s Vlademírem Kočím. Ale na místě setkání již čekali uniformovaní i neuniformovaní příslušníci Bezpečnosti, kteří sedla z nich odvezli na oddělení VB ve Školské ulici. Proti Pavlovi Jáglovi použili fyzického násilí. Po několika hodinách byli všichni zadrženi propuštění.

Jiní aktivisté NMS předali tyto podpisy následujícího dne.

Dva dopisy Výboru na obranu mírových aktivistů

Generální prokurátor
náměstí Hrdinů 1300
Praha 4 - Nusle

V Praze 1.6.1939

Vážený pane generální prokurátore,

v nápravných zařízeních ministerstva vnitra je stále ještě řada občanů vězněných za takových okolností, kdy příčina etického aspektu použití zákona proti nim je v jejich případě naprosto sporná. Z nich tu jmenujeme alespoň některé: Janu Petrovou, Otta Veverku, Ivana K. Jirouse, Františka Stárka a Petra Cibulku. K tomu připomínáme, že každý zákon, pokud je bez mravního přístupu, může být jako ostře nabíatá zbraň v ruce člověka nemajícího zodpovědnost.

Toto se odvažujeme říci proto, že jsme přesvědčeni, že je pouze jediná pravda mravnosti a ta je v srdcích všech lidských bytostí. To dokazují jak kulturní dějiny lidstva, tak zkušenosti se společenstvími netknutými civilizací. Nelze proto vytvořit uměle takovou mravnost, která by měla jiný podklad než lidskou přirozenost vyvíjející se po tisíciletí, nelze změnit zákon podle něhož se každý z nás rodí jako bytost tvořivá a proto nutně svobodná. Nic na tomto faktu nemohou změnit snahy učmých farizejů, kteří se snaží zdůvodnit správnost pečinání moci, která ovládána stavísný si klade právo na to, na co ve skutečnosti žádného práva nemá.

Jmenovaní spoluobčané jsou trestáni za činnost, za kterou se již v ostatních zemích světa netrestá žalářováním na tak dlouhou dobu. Ve většině kulturních zemí je obádná činnost nejen zákonná, ale dokonce považována za společensky prospěšnou. Nelze se proto divit, že je u nás, zrovna tak jako v zahraničí, tímto jejich trestáním postižená značná část veřejnosti pobouřena. Nelze vyloučit, že takovoto pověst ztížila, od dokonce znemožnila některá důležitá jednání, nelze zamítnout ani názor, že tento postoj pozici naší vlasti před světem jen znevýhodňuje a omezuje. To ovšem, při našich současných ekonomických obtížích, je na povážensou. Nemůžeme si dovést takovou pověst a poškozování zájmů republiky v zahraničí. Navrhujeme proto, aby byli postižení skopovní velcí vinníci, škůdcové naší společnosti, zapříčinující tento stav.

Vážený pane generální prokurátore, když postupujete Vy a Vaš resort tak nekompromisně proti pouhým peršákům květin, proti vydavatelům kul-

turních seminářů, proč nezahájíte testní stíhání a nedožadujete ty, kteří jsou zodpovědní za nepříznivý hospodářský, sociální, tak kulturní vývoj v naší zemi, kteří porušují naše životní prostředí na pokraj ekologické katastrofy a kteří porušují smluvní pakt, k němuž se naše země zavázala? Proč nestihnete ty funkcionáře, kteří se obohacují na úkor nás všech a kteří jsou v nejnepříznivějším případě za své chyby pouze přeloženi na jiné funkce? Nebo jsou snad tyto lidé nad platnými zákony? To je náš právní systém opravdu tak slabý, že nemá odvahu postihnout mocné, ale pouze ty, kteří se nemohou účinně bránit?

Apelujeme na Vás, vážený pane generální prokurátor, s přesvědčením, že pouze silné osobnosti se nebojí pravdy, apelujeme na Vaši podstatu lidskosti, která je společná nám všem a žádáme Vás, abyste učinil vše potřebné pro neprodlené propuštění Jany Petrové, Oty Veverky, I.M. Jirouse, Františka Stárka a Petra Cibulky.

S pozdraven

Za Výbor na obranu mírových aktivistů
Jiří Pavlíček, Tomáš Tvaroch, Luboš Vydra

JUDr. Kubát
městský prokurátor v Praze
Lidových milicí 13
Praha 2 - Nové Město

V Praze 10.5.1969

Vážený pane prokurátore,

v současné době je opět neprávem uvězněna statečný člověk Stanislav Devátý. Při nedostatku etiky, který tak často stále ještě projevují některé orgány ministerstva vnitra, když zatýkají občany podle všeho jen z jim známých pohnutek, se nelze divit, že Stanislav Devátý použil, pro nemožnost jinak se bránit tomuto mocenskému zásahu, opět hladovku jako projev nescuklasu a takovým jednáním a současně jako projev osobní svobody, kterou nelze žádným direktivním způsobem nikomu upřít. Zachoval se tak jako občan země, která svými kořeny vždy patřila do evropské kultury a vzdělanosti, kde nevolnictví bylo zrušeno tolerančním patentem již před více jak dvěma sty lety a kterému nejvyšším zákonem je jeho čisté svědomí. Připomínáme, že zákon bez svědomí je zrovna tak nebezpečný jako ostře nabíjí zbraň v rukou nezodpovědného člověka.

Vzhledem k tomu, že v tak krátké době se jedná již o jeho druhou protestní hladovku - první trvala měsíc, máme jako jeho přítel obavu o jeho zdraví a život. Žádáme Vás proto, vážený pane prokurátore, abyste seřídil vše potřebné a neprodleně propustil Stanu Devátého na svobodu. Jsme přesvědčeni, že toto rozhodnutí by bylo správné a v souladu s demokratickými tradicemi naší země, které v nedávné minulosti byly tak bezohledně pošlapávány a že by přispělo k lepšímu vzájemnému porozumění a oslavě celé společnosti.

S pozdraven

za Výbor na obranu mírových aktivistů
při NMS-LDS: Luboš Vydra, Jiří Pavlíček

Zahreňniční kontakty

Dopis z Holandska

Dopis z Holandska

Milý dopis NMS poslala koncem června Nanny Kotten-Vernooij z holandské IKV, která se sešla s několika aktivisty NMS při lednové návštěvě delegace IKV v Praze. Z dopisu vyplývá: "To, co jsem o NMS slyšela, na mě zapůsobilo. Jako výraz solidarity s politikými vězni z řad aktivistů NMS jsem napsala dopis československému velvyslanci v Holandsku. Vězněným aktivistům NMS a jejich rodinám jsem poslala pohled - doufám, že jich z Holandska dostali víc... Z našich novin se o vaší zemi dozvídám dost pravidelně a ty zprávy si schovávám. Přeji všem lidem v NMS hodně dobrého..."

Nanny ke svému dopisu přiložila ještě kopii otevřeného dopisu, kterým se v dubnu obrátila na ČSMV. Píše v něm: "V lednu t.r. jsem měla možnost dost hovořit jak s zástupci ČSMV, tak s aktivisty NMS a Charty 77. Získala jsem dojem, že všichni touží po míru a spravedlnosti, ale jen někteří mohou otevřeně projevovat své názory - ti druzí jsou obvinováni z "pobuřování" a vězněni. ... S odvoláním na Závěrečný akt KSSE se ptám: Protestoval ČSMV jako mírová organizace u československé vlády proti procesům s politickými vězni z nedávné doby? Podpíjel ČSMV nějak tyto vězně nebo jejich rodiny? Zahájil ČSMV otevřený dialog s Chartou 77 a NMS o lidských právech, demilitarizaci atd.? ... V červnu t.r. mají zástupci ČSMV přijet na pozvání IKV do Holandska. Doufám, že tou dobou nám budete moci sdělit hodně pozitivního... Děkuji, že se tímto mým dopisem budete zabývat a doufám, že ho uveřejníte ve svém časopise."

.....

Výzva francouzské skupiny CODES

14. července se v Paříži u příležitosti výročí Francouzské revoluce sejdou představitelé sedmi nejbohatších zemí světa. Zároveň s tímto oficiálním summitem bude v Paříži probíhat i alternativní nezávislý summit CODES 89 (summit sedmi nejchudších zemí). Francouzská iniciativa CODES je iniciátorkou mezinárodní petice, k níž se za NMS-IDS připojili Jan Čudomel, Jan Svoboda a Ruth Šocnová. Účelem petice, adresované zástupcům sedmi nejbohatších zemí (USA, NSR, Japonsko, Francie, Velká Británie, Kanada a Itálie), je obrátit pozornost těchto sedmi významných představitelů k hlavním problémům, které ohrožují naši planetu. V dopise se píše: "... Francouzská revoluce r. 1789 ohlásila lidem na celém světě, že změny jsou možné, budoucnost otevřená a že máme být v souladu s ideály volnosti, rovnosti a bratrství. Při této jedinečné příležitosti by vaše setkání mělo přesáhnout hranice diskuse o současných otázkách a mělo by se obrátit k podstatným problémům lidstva, které mohou být vyřešeny jediné mezinárodní shodou... Nejzávažnějším problémem je samo přežití lidského rodu a planety. Budoucnost je ohrožena jaderným zničením stejně jako ekologickou katastrofou. Naléhavé jsou sociální problémy: v třetím světě umírají tisíce lidí na následky hladu, bídy a epidemií... Tento hrozbám je možno čelit jediné systémem bezpečnosti..." Přílohou k petici je memorandum, kde jsou rozpracovány jednotlivé nejnaléhavější světové problémy (chročení planety, ekonomika rozvoje, pravidla mezinárodního obchodu, postavení žen, budoucnost života, migrace, mír a odzbrojení...). Dopis dále pokračuje: "Otázky, které jsme nastínili, se nemohou vyřešit ze dne na den. Zároveň jsou to však otázky příliš závažné na to, aby nemly být řešeny za zavřenými dveřmi vládní diplomacie. V Chartě CSN je CSN defino-

desítek specializovaných klubů (muž. kulturní, ekonomický, právní, ekologický, klub národnostních menšin atd.), které si samy ještě program konkretizují. Vznikla také zahraniční skupina, která podléhá přímo předsednictvu.

V nedávné době skončila uvnitř FIDESZ diskuse o možném přetvoření v politickou stranu. Tato alternativa nebyla přijata s tím, že FIDESZ chce především vytvořit možnost společenské kontroly. Nicméně, hodlá se účastnit předvolební opoziční kooalice a dalšími nezávislými organizacemi a kandidovat do parlamentu. Také se účastní právě probíhajícího jednání "u kulatého stolu", takže se maďarská nezávislá mládež přímo podílí na vytváření nové organizace společnosti.

Autorita FIDESZ jistě může být důvodem k závisti, ale lepší bude, když se postavení nezávislých iniciativ v Československu dostane na stejnou úroveň a tím případné antagonizmy ztratí opodstatnění.

Pozn. red.: Informace vycházejí z rozhovoru s Julianou Mátrai ze zahraničního výboru FIDESZ, která byla nedávno na návštěvě v Praze.

 Akce NMS

Dyl to jen špatný sen?

11. duben - Den nezávislosti. V den svých politických vězňů a bojovníků proti režimu. Každý z nás se může stát každý občan ČSSR v oficiálně vydaných kalendářích akcí. KPF a NMS se rozhodli v tento den projevit svoji solidaritu s těmi, kteří byli ochotni obětovat svobodu a často i životy v boji proti systému, který zotročoval člověka a násilí povýšil na ctnost, manifestačním pochodem v centru Prahy.

S transparentem, na kterém bylo opsáno heslo z kalendáře jsme v tento den vydali přes Příkopy k Prašné bráně. Bylo 17. hodin. Od Prašné brány jsme zamířili Celetnou ulicí ke Staroměstskému náměstí. V místě, kde Celetná ústí do Staroměstského náměstí nás dostihla dvojice příslušníků VB a vzápětí nastala situace, kdy jsem měl pocit, že sním. Po výzvě ke složení transparentu - "pus, ten klacek nebo ti s ním zpřerážím prsty, ty protifašistické bojovníci", která byla adresována R. Rakosníkovi byly přivolány posily, které započaly pertruzaci většiny ze zúčastněných, jichž bylo asi 30. Náhodní kolvyjádři, mezi nimiž byla také pěkná řádka cizinců, jak jsem si všiml převážně německé národnosti, pak už jen udiveně sledovali, jak ochránci veřejného pořádku nechráněně likvidují protifašistickou demonstraci. Můj sen skončil ve chvíli, kdy mně druhý den odpoledne propouštěli společně s třemi přáteli z CPZ v Kowriktaké ulici. A tak nebyť rozhodnutí z ONV v Praze 1. kde se uvádí, že komisař pro projednávání přešupců rozhodla o zastavení řízení podle § 30 zák.č. 71/57 Sb. proti J. Pavlíčkovi, J. Kolářovi, R. Rakosníkovi, M. Bláhovi a M. Šmídovi, protože nebylo prokázáno, že by došlo k narušení veřejného pořádku a solidárního Schweine rozhořčených německých turistů, kterým tenkrát v Celetné ulici někdo vysvětlil o co vlastně jde a jež mi občas dodnes zní v uších, měl bych pocit, že to všechno, co je tady napsáno byl opravdu jen špatný sen.

J. Kolafa

vána jako lidová organizace, zatímco ve skutečnosti funguje jako organizace vlády. Trváme na tom, že je neodkladně široce demokratická diskuse; zástupci nevládních organizací a vlády musí se účastnit všech fází jednání a vláda musí o svých jednáních informovat veřejnost. Očekáváme od vašeho pařížského setkání, že rozhodne o nové ustanovení ke dvěma návrhům: kalendář jednání o křesťanské demokracii, které jsme nastínili, a návrhový postup pro řešení politických otázek. Tento smysl podporujeme všichni účastníci jednání, který se týká vyřešení těchto politických problémů.

FIDESZ - skutečná avantgarda mládeže v Maďarsku

Ti, kteří v dnešní době nevalí v Maďarsku, se vrací s těžko definovalými problémy. Něco mezi radou a hnutí, zapálením a zájmem. Ani v Maďarsku není nejtěžší problém, který musí být do prvu, 240 úřadů, k tomu mají podstatně bližší, než v Československu, i lespon v oblasti občanských svobod. A možná i širšího prostředí - jeví se tam lépe dýchat.

Velkou zásluhu na tomto stavu mají nezávislé organizace a sdružení, které mohou působit veřejně, bez nebezpečí soudních či jiných postihů ze strany státu. Mezi ně patří FIDESZ (Svaz mladých demokratů), který sdružuje mládež lidí ze všech částí Maďarska. Existuje od března 1960 a vznikl jako výsledek vytvoření z vysokoskolského klubu v Budapešti, jako alternativa oficiální organizace KESZ (Komunistický svaz mládeže). Tenkrát čítal pouze 30 studentů.

V době svého vzniku se FIDESZ stal terčem pomluv vládního aparátu, který ho označoval za protistátní a nezákonnou organizaci. Členové FIDESZ tento deník začalovali, nicméně proces prohráli. Ale již v srpnu se uskutečnil první Kongres FIDESZ, jehož se zúčastnili všichni tehdejší členové. Zde byly vytvořeny stanovy a organizační struktura, založená na demokratických principech. Vznikl Výbor, jehož polovinu zvolili jednotliví členové. Zároveň bylo zvoleno 13ti členné předsednictvo, jehož členů zvolil kongres a zbývajících 7 členů zvolil Výbor. Zároveň byl vytvořen tiskový orgán předsednictva FIDESZINESS, který zveřejňuje pravidelně informace a prohlášení předsednictva. Vychází jako čtrnáctidenník. Kromě toho vznikl časopis ZERÁVY FIDESZ, který zatím vychází jednou za 2 měsíce. Je zaměřený hlavně na rozhovory, úvahy a teoretické články. FIDESZ v Budapešti také organizoval kulturní akce, které vedoucí místo právu na přímou volbu vydali.

Na svíjci činnost získává FIDESZ finanční prostředky ze tří zdrojů. Zprvu z nezávislého fondu, který založil na pomoc nezávislým aktivistům maďarský milionář žijící v USA. Jednou podmínkou darování peněz a fondu fondu je zveřejnění jména jeho zakladatele. Druhou část získává FIDESZ z členských příspěvků, jejichž výše je závislá na jednotlivém postavení jednotlivých členů. Například studenti v platí 100 forintů měsíčně. Poslední část tvoří příspěvky od zahraničních organizací a jednotlivců, které nejsou a nemohou být zatíženy na žádné poplatky.

Členství ve FIDESZ je omezeno věkovou hranicí 16-35 let, což vyrazňuje jeho mládežnickou povahu. Dnes má asi 3000 členů, ale každý týden přibývá několik nových členů.

Program FIDESZ je založen na dvou hlavních principech. Prvním je jednání mezi nezávislými demokratickými silami a druhým je jednání mezi nezávislými demokratickými silami a vládou. V druhé části je pak formulována snaha působit při projednávání důležitých celospolečenských otázek se vládou, a případně nesouhlasu i formou demonstrací. V rámci FIDESZ se vytvořilo několik

Pozdrav našim polským přátelům z nekatoděně společné schůzky na čs.-polské hranici

V sobotu 17. čer. na se mělo uskutečnit setkání zástupců nezávislých iniciativ z Československa a Polska, jmenovitě setkání zástupců Českých dětí, Klubu právní pomoci, Nezávislého národního sdružení, Společanství přátel USA a Společnosti za veselouji současnost s WIPem, NES a Pomorančovou alternativou.

Avšak na společnou hranici dorazili ze sychravého počasí pouze aktivisté z čs. strany. Své pozdravy přátelům pak zvolali do polských hvozdů a na počest WIPu, NES a Pomorančové alternativy si připili oranžovou vodkou. Toto plánované setkání mělo být především protestem proti svévolnému znemožňování cestovat lidem do zahraničí, jehož se státní orgány jak v ČSSR, tak i v Polsku stále ještě dopouštějí. Většina plánované zúčastněných aktivistů již není držitelem cestovního pasu, jelikož jim byl v minulosti státem odebrán za jejich občanské postoje. Proto tedy pozdravujeme přátele v Polsku pouze prostřednictvím rozhlasu, jehož vysílání může na rozdíl od nás překračovat hranice našich států bez pasových bariér.

Doufáme, že brzy bude tato násilná izolace dvou sousedních národů odstraněna, i se všemi jejími příčinami.

Podepsáni: České děti, KPT, NES, SPUSA, SVS

Rozn. red.: Polští aktivisté v poslední chvíli plánované setkání zrušili, protože na polské straně hranič v té době probíhaly podzemně přesuny polské armády.

Protestní pochod-korzo Prahou

Šest čs. nezávislých iniciativ (Mezi nimi NES) ohlásilo předšedovi ŠAV Praha 7 konání veřejného shromáždění, plánované na 15. června do Parku kultury a oddechu J. Fučíka, pod názvem Občan a jeho práva po vídeňských následných schůzkách. Protože toto plánované shromáždění bylo 'z technických důvodů' zakázáno, rozhodli se pořadatelé upravit protestní pochod-korzo na pěší zóně v Praze za dodržování lidských práv. Tento pochod se konal 19.6.1989 v odpoledních hodinách a jeho účastníci žádali svoji přítomností svobodu projevu a tisku, svobodu shromáždění a sdružování a právo na svobodu pohybu a cestování. Zúčastnilo se asi 2000 lidí, kteří svým klidným chováním vedli příslušníky VJ sádku k ústupu.

Oznámení

Ekologická výzva

Stav životního prostředí se v naší zemi rok od roku zhoršuje a enaha jakoukoliv pozitivní nápravu této situace ze strany oficiálních orgánů, odpovědných za takovýto krizový stav věci, se doposud jeví pouze jako formální.

Za této ekologicky katastrofální situace se chce NMS zabývat a podílet ve větší míře také na řešení problémů, spojených s otázkou životního prostředí. A to jednak formou informační, jednak protestní a jednak formou konkrétní práce v přírodě. Takovým příkladem může být právě třeba zážení nových strouček, což již úspěšně uskutečnili někteří aktivisté NMS.

Je ovšem třeba, abychoi byli schopni uskutečnit více takovýchto akcí, tím podobných akcí na ochranu přírody a zároveň abychoi se protesty

e. stíšenostní pokusili zanechat d. Litu zhoršování již tak dost špatného ekologického stavu. J. a znečištění níže. Vlivem star. Benit. ovzduší, znečištění vodních toků a zdrojů. nezvratným devastování přírody.

Proto je vítána jakákoliv pomoc a iniciativa jak od aktivistů NMS, tak i od dalších lidí, kteří mají snahu a zájem zlepšovat stav našeho životního prostředí.

S ekologickými nápady, anebo již s konkrétními návrhy se obraťte na adresy:

- Tomáš Dvořák, U Železné lávky 6, 110 00 Praha 1
- Ing. Petr Blažek, Mikovčova 13, 602 00 Bratislava
- Petr Payne, Mikovčova 5, 120 00 Praha 2
- Lenka Harašková-Hrašková, Špišská 13, Praha 10
- Hana Karcánová, Vrchlického 96, 150 00 Praha 5

Připojili se:

- Filip Bernard, Zlatnická 5, Praha 1, 110 00
- Petr Babiňský, Engelsova 977, Třebíč, 774 01
- Jan Studina ml., Liduvěřská 111, Havířov-město, 735 00
- Bohumil Čučotka ml., ČM. 12, Havířov-město, 735 00
- Antonín Koneš, Hakenova 1, Havířov-město, 735 00
- Petr Šalamon, Hakenova 5, Havířov-město, 735 00
- Jan Kvapil, Čajkovského 1, Havířov-město, 735 00
- Alexandra Stiborová, U Prahy 10, Havířov-Duchá, 735 54
- Vilém Gawron, Radniční 3, Havířov-město, 735 00
- Ivo Lošák, kpt. Nálep. 6, Havířov-město, 735 00
- Radomír Kiss, Znárodná 25, Havířov-město, 735 00
- Josef Panovčik, Světlá Hora 329, 798 31
- Martin Douška, Moravská 607, Chrudim, 537 01
- Pavel Hažmík, Luka nad Jihlavou 490, 500 22
- Petr Jiráček, Polní 525, Lázně Bohdaneč
- Radek Klotz, V. Nováka, Trutnov, 541 01
- Martina Kozlovská, Opálkova 1, Brno, 600 00
- Jaroslav Ludvík, Husova 11, Milovice nad Svitavou, 664 01
- Pavel Matoušek, Heyrovského 46, Píseňský, 320 05
- PhDr., RNDr. Eva Pínasová, 630., Hakenova 12, Brno 602 00
- PhDr. Tereza Vánová, Bayerova 40, Brno, 600 00
- Vladimír Janča, Sládkova 23, Brno, 602 00
- Petr Bednařík, Loosova 2, Brno, 600 00
- Marie Valeriánová, Gottwaldova 77, Brno, 602 00
- Ivo Dušek, Úprkova 3, Brno, 621 00
- Blanka Šimončíková, Křepice 165, 691 35
- Pavel Čech, Dokoupilova 4, Brno, 600 00
- Jaroslava Kuchyňová, Kánštát 41, 679 72
- Pavel Horne, Evertlova 2, Brno, 600 00
- Miroslav Švejda, Malostranská 7, Brno, 600 00
- Mario Valerian, Veverčí 55, Brno, 600 00
- Jiří Zahradníček, Sládkova 23, Brno, 600 00
- Michal Danihelka, Těšnovská 154, Brno, 600 00
- Karel Dřbal, Botanická 10, Brno, 600 00
- Miroslava Holická, Podplacná 10, Brno, 600 00
- Milan Janík, Tužkova 15, Ostrava, 700 00
- Darek Dvořák, Podplacná 10, Brno 600 00
- Robert Tonsa, Havlíčkova 27, Brno, 600 00
- Miroslav Kolář, Vočova 107, Brno, 600 00

...
...
...-21-...

ných říjících v zahře 31, zaměstnání ač. K dotazní musí být přiložen
souhlas vojens. správy a zaměstnání. Politicky aktivní lidé pas
zpravidla nedo. Janou. Díky tiskové péce policie se mnoho lidí bojí
nezávisle jednat, obzvláště vyjadřovat vlastní názory. Tato situace nutně
snižuje i počet polských emigrantů - t.j. se jenou dostane do zahraničí,
často tam už zůstane, protože si nemůže být jist, zda bude ještě někdy
tute příležitost mít.

V této situaci jsme ustanili Klub vězňů hranic. Klub vznikl na ní-
rovém festivalu v Mialogova, 30. června 1968. Evropské naše klub
všechny lidí na světě, kterým jsou v silný ...
Náš klub bude vždy psát v divu "násilní". Na zmiňovaném festivalu pro-
běhla první akce - předání petice požadující pasy pro všech-
ny. Další se konala 13. srpna - v den berlínské zdi. Účastník je produk-
tem rozděleného světa, ve kterém politická situace rozděluje právo a
rodiny. Vyhlášen 13. srpna Mezinárodním dnem vězňů hranic a přejeme si,
aby na tento den ...
útlaku. V tento den vešli dva účastníci hnutí Svoboda a mír (WIP) z Gdań-
ska - Wojtek Błazek a Klaudiusz Wesolek na pasové oddělení ústředí gdań-
ské policie a posadili se tam na zem s transparentem požadujícím pasy
pro každého. Wojtek z úřadu násilím vykopli, po hodině klatki Klaudiusz-
za a navrhli mu 50 hodin povinné práce.

Chceme skoncovat s situací v níž je pasová politika jen další
způsobem kontroly společnosti. Nechtíme, aby se požadující pasy
jící, aby všichni polští vězni uvězněni v "násilní vězení" byli okamži-
tě propuštěni.

- Adam Jegusiak, 01-754 Sopot, ul. Granwalaka 33/3
- Krzysztof Galicki, 01-015 Sopot, ul. Granwalaka 37/34
- Marcjanna Terakiewicz, Sopot, ul. Granwalaka 5/2
- Klaudiusz Wesolek, Gdańsk, ul. Stępska 32
- Jaroszaw Dibiel, Warszawa

Koncert ...

"... očekávané vystoupení Američanky Joan Baezové se moc nepovedlo.
Pro legendární folkovou zpěvačku, která elegantně předvedla dámu a po-
řád mladým hlasem, se stala její ové vystoupení příležitostí k manifestaci
sympatií k jedné z nezákonných skupin. Protestsong byl ... v Bratislavě
věřící komické ... barvení přichytit svého skandálu a new ...
ze které si mistr ... Hoffman (Baezová jej pozvala na ...
levnou popularitu ...
(Polský z Bratislavské ... RF 14/5.)

Měla jsem to štěstí, že jsem se 10. června spolu s ...
aktivisty nesváslý a iniciativ na tento koncert na posvádní Joan Baezové
dostala. A dlouho na ...

Odpoledne před koncertem sedíme navzájem na terase hotelu, p. jeme
kávu a povídáme s Joanovou přítelkyní a kolegyní Martha i H. ...
Václav Havel se Zdeněk Svědkem ...
lovem pokojí, protože jejich auto ne ...
v zářasu... V půl ...
zpěvačce kytar ... a všichni odjíždějí do bratislavské ...
busem, jen hud ... a technici ...
stavají před h ... se ...
Joan přichází na pódiu po půl ... s ní klavírista Cesar Can-
no a kytarista Jamie Fox. Ve sportovní hale je několik tisíc lidí a ne-
dřehatelně. Program Bratislavské ... slouží spouš jako vějíř. "Ke Wena

Ročníky, dopisy

...

Týden solidarity s čínskými lidmi v Praze

"Nesuň o věcech tak, jak je posuzuje ten,
kdo ti ubližuje, nebo jak by on sám, kdyby
je posuzoval, nýbrž hled na ně tak, jak
podle pravdy jsou!"

(Marcus Aurelius Antoninus)

To, co se odehrálo v noci z 3. na 4. června v Pekingu a probíhalo i v následujících dnech, bylo obrovským šokem pro celý civilizovaný svět. Proti demonstrujícím studentům na náměstí Tchien-an-men, kteří vyjadřovali svůj nesouhlas s pomalým postupem společenských reforem, jež byly tak halasně vyhlášeny nejvyššími stranickými a vládními představiteli čínské lidové republiky již v roce 1979, zakročily po zuby ozbrojené jednotky branné moci. Manifestace byla utopena v krvi.

Tento brutální akt se neobešel bez odezvy ani v Praze. Od pondělí 5.6. do pátku 9.6. v 10 hodin se před velvyslanectvím ČLR sešli mladí lidé - převážně studenti - a vyjadřovali svůj nesouhlas s postupem čínských mocenských orgánů vůči občanům své země zastupujícími zastupovatelského úřadu. Od pondělí až do neděle 11.6. pak v 19 hodin probíhaly protestní akce na Karlově mostě. Na dlažbě se objevil černý flór s malým nápisem "CHINA" posety květy, plakáty s textem "Dnes Peking, zítřek Praha", keramové korbice žluté a zapálené svíce. Byla čtena prohlášení mezinárodních aktivit a jednotlivců k tragickým pekingským událostem, žalby a básně. Většina kulturních se zastavovala, naslouchala a polapicovala petiční a protestní práci zásahu čínské armády, která byla určena velvyslanectvím ČLR v Praze. Každý den přítomní uctili minutou ticha památku obětí represí.

Až do pátku se shromáždění v památkové rezervaci Prahy uskutečňovala s neobvyklou netečností bezpečnostních orgánů. V sobotu - zřejmě v souvislosti s postupným upevněním moci čínských vůdců - se situace výrazně změnila. Krátce po rozvinutí černého flóru se na mostě objevili uniformovaní i neuniformovaní příslušníci SNB a následovaly obvyklé patlasy strážníků. Černý flór, plakáty, květiny a některé podpisové archy petiční byly zabaveny. Zanechalou však ležely na zemi nové plakáty a květiny. Útok Bezpečnosti se poté opakoval. K obdobným situacím docházelo také v neděli.

x x x

Pro celý týden vládl na mostě, na němž se v minulosti nejen tančilo, ale na jehož dlažbě se mnohdy koulely i lidské hlavy a krev, v barikádě, duch solidarity a pospolitosti. Díky němu si určitě nejspíše každý, kdo obcházel Prahu uvědomil, že bezprávi a násilí v zemi, která má 1000 kilometrů, nemůže jít ani mimo jeho svědomí.

Pavel Jígl

Iniciativa z Polska - Klub vězňů hranic

Mnoho let jsou polští občané omezovali v jednom z nejdůležitějších lidských práv - jde o právo svobodně cestovat, opustit kteroukoliv zemi včetně své vlastni, a vrátit se do své země.

Vlastnickovi pasu není právo, které by vycházelo z polského státního občanství, ale výsada. Udělení pasu jako by bylo odnětí, jeho odebrání naopak trestem. Každý, kdo pas musí vyplnit dotazník, který obsahuje i otázku týkající se rodiny, vojenské služby, stranické příslušnosti, příbuz-

No Cry", zpívá Joan Baezová písně Boba Marleyho, pak následuje "Warriors of the Sun" a "Firewall". Včera jsem mluvila v Gdanskú se svým přítelem Bohem Walesou. Písně Joan Baezové zpívá polská básnička "Jsem teraz ozasa dla ciebie". Hned po ní říká pomalu slovensky: "Chtěla bych následující písně věnovat Charty 77, Nezávislému mládežnickému sdružení a Petru Cibulkovi" (mož v slovi ta čísla uprostřed věty, musí chvíli počkat, protože sál bouří). "A chci taky přivítat své přátele z Charty 77 včetně Václava Havla." Po dlouhém potlesku začíná zpívat písničku skupiny U2 "Martin Luther King", z níž plynule přechází na spirituál "Oh, Freedom". Po irské baladě "Carrick Fergus" a staré mexické písni "El preso" si Joan chce chvíli odpočinout a zve na podium bratislavského (ale v Bratislavě nevystupujícího) písničkáře Ivana Raffmana. Půlka publika nadšeně tleská, druhá půlka neví, o koho jde. Ivan začíná "Nech mi nekomerční, že mám pravice klasno, tí se tichým včera rozbi- jali ústa..." a končí v půlce třetí sloky, kdy mu vyjdou zvuk. Očkáří z jeviště s úsměvem a Joan věnuje další písničku jemu. Když pak zpívá Len- novo "Imagine" a "Let it be", přidávají se k ní postupně napjatá lidé v sále. Pak ještě španělská "Gracias e la viva" a Joan zve k sobě na pó- dium C.K. Vocel, Vladimira Mertu a Michala Prokopa, aby závěrečnou písní zazpívali všichni společně. Když hned při úvodním taktu vypne zvuk, při- jímá to s úsměvem, vidí, že se diváky, usmívá se a všichni zpíváme "Don- dora", mikrofony ani nemusí třeba, křičas.

Tisková konference po koncertě je zrušena, protože Joan Baezová prý porušila podmínky smlouvy. Vánoce předtím se s ní loučí několik de- sítek mladých lidí a asi pětina z nich je ještě pozvána do hotelu. Joan je unavená, díky nasazení hlasitě a poslední písnička nedávně mluvit na- hlavo, ale vypadá vykojeně: "Musím říct, že jsem ráda, že je to za mnou; přece jen to bylo velké napětí - říct správně slovenskou větu, zazpívat polskou písničku a všechno to stihnout dřív než vypne mikrofon... Publi- kam bylo výborné, atmosféra při té závěrečné písni bez mikrofonů byla skvělá, publikum dokonale spolupracovalo, ani ti tajni se na nic nezmoh- li, prostě nic nechtěli dělat. Považuji ten koncert za úspěch a mám veli- kou radost. Do Československa bych znovu přijela moc ráda, jen nevím, kdo mě teď pozve. Chtěla bych znovu zpívat i v Jugoslávii, Maďarsku a Polsku, ale tam to není problém, tedy, jak to vypadá, zatím ano. Plánuji to ale až tak za rok a půl, ne už to snad bude možné."

Joan Baezová je dcera muzikantského lékaře a Američanky skotského původu. Rodiče poslouchali vážnou hudbu, Joan dávala přednost rock-and-rollu - do- klad se neseznámila s folkovou hudbou. Hrál na kytaru, měla jasný a znělý hlas, prostý projev, poněkud exotický zjev a hlavu plnou myšlenek a před- stav, které oslovila a tehdejší studentskou generací. Začínala v kavárnách a klubech v Bostonu a Chicagu, v r. 1960 měla první velký úspěch na fol- kovém festivalu v Newportu a v r. 1960 jí vyšla první LP deska, po níž následovala řada dalších. Zpívala s Petem Seegerem a Bobem Dylanem. Pro- hlásila, že v Americe je v pořádku jen másto z buršských otázek, počho- dovala v čele protestních průvodů za plná občanská práva pro černochy, podporovala mladé lidi, kteří páčili své povolávací příkazy do armády, které měla jít bojovat do Vietnamu (její tehdejší manžel David Harris se za takový čin dostal do vězení), tvrdila na tom, že nejdražší vstupenky na její koncerty nesmí stát víc než dva dolary, odmítala platit tu část daní, z níž stát financoval výzbroje na zbrojení. V r. 1970 založila v Ka- lifornii spolu s několika přáteli organizaci HUMANITAS - počnětem k tomu byl otevřený deník, který krátce předtím poslala do Sovětska a v němž pro- testovala proti porušování lidských a práv komunistického lidu ve Vietna- mu. Humanitas se zabývá otázkami lidských práv, občanských a lidských. Nedávno pomáhali organizovat podpisové akce za propuštění devíti čs. ak-

tivistů: Harry Harwood, Pacific Division, 1730 Tvar, Luboš Vydry, Patra Cibulka, Walter Ticháč, Ivan Jiroušek, Jiřího Šimáka a Dušana Štávy.

Korrespondenční adresa: KUMAMURA

International Human Rights Council
P.O. Box 811
Hondo Park
California 94026
U.S.A.

Elza Šornová

Jednotlivé aspekty lidských práv podle publikace Charlesa Hunona:
World Human Rights Guide, Pen Books, London, Sydney, 1977.

Právo:

1. cestovat ve své vlastní zemi
2. cestovat do zahraničí
3. účastnit se pokojných shromáždění a shromažďování
4. šířit zprávy a přilákat informace
5. sledovat neprospěšná sdělovací práva
6. publikovat a vyucevat zprávy o rasové a národné minoritě

Právní ochrana práva:

7. nevolnost, útlak, nucený výkon práce, rasí a národné
8. násilné útlak nebo násilí
9. trestání nebo zneuctění se státními orgány
10. pokazy výkonů trestanců, nucenými pracemi
11. trest smrti ve státní správě
12. násilní rozdělení tělesných částí
13. odsouzení za zločin bez zásadní obvinění
14. povinná účast ve státních organizacích nebo státních
15. povinná práce státní nebo státní úřady ve školách
16. záměrnou státní politikou kontrolovat umělecká díla
17. politickou cenzurou tisku
18. porušování tajemství dopravovaných zpráv (pošta, telefon)

Práva občana:

19. pokojnou politickou opozici
20. systém více stran a tajné všeobecné volby
21. politická a právní rovnost žen
22. sociální a ekonomickou rovnost žen
23. sociální a ekonomickou rovnost minorit
24. nezávislý tisk
25. nezávislé vydávání knih
26. nezávislé rozhlasové a televizní vysílání
27. nezávislost všech odborů
28. nezávislost odborových organizací (sdružení)

Právní právo občana:

29. ochranu před zbavením státního občanství
30. statut novináře, pokud ne je pro svou vina (tzv. privilegie novináře)
31. možnost právní ochrany a porady podle své vlastní vůle
32. občanská soudní vyloučení veřejnosti
33. sociální jednání bez zbytečných právních

34. ochranu před policií a ústavní ochranu bez příslušného prokurátora

35. ochranu před svobodným zabavením osobního majetku

Osobní práva:

36. na sňatek bez ohledu na rasu, náboženství nebo též na pouhé sivilní sňatek

37. na rovnost obou pohlaví v době trvání manželství resp. během rozvodového procesu

38. na jakékoli náboženské vyznání

39. na používání antikoncepčních prostředků

40. na udržování křesťanského vztahu mezi srozumitelnými dospělými

(překlad)

Několik otázek pro Hanu, Tomáše a Janu

Nedávno byli propuštěni z vězení tři "dlouhodobě" věznění aktivisté NMS Hanu Marvenová, Tomáš Dvořák a Jana Petrová. Proče jsou využili možnosti srovnat jejich podmínky po propuštění na svobodu a všechny tři jsme požádali, o odpovědi na následující otázky.

1. Jaké byly tvé podmínky ve vězení a jak jsi svou situaci prožíval(a) později?

2. Myslíš, že tě vězení v něčem podstatném změnilo, uvědomil(a) sis tam něco, co tě dříve nenapadlo?

3. Jak se líbilo, se kterými ses ve vězení setkal(a), stavěli k tomu, proč ses ve vězení ocitl(a)?

4. Co dál? Na jaké budou tvé rozhodnutí teď ovlivňována tím, že jsi v podmínkách a vůbec tvou zkušeností z vězení?

Ještě předesíláme, že Hanu a Tomáš byli šest měsíců ve vazbě a u soudu, který se konal v květnu byli "odměněni" trestem s výši 10 měsíců s podmíněným odkladem na 30 měsíců.

Jana strávila ve vazbě asi měsíc a v únoru byla odpuštěna k trestu odnětí svobody nepodmíněně v délce 3 měsíců. Po uplynutí pracovní trestu byla propuštěna na svobodu s tím, že zbylé čtyři měsíce se jí odkládají na skutečnou dobu 13 měsíců.

Hana Marvenová - odpovědi na otázky bulletinu NMS

1. Zatčena jsem byla 20. října a dá se říct, že mě to noc též překvapilo. Navíc jsem se poslední dny svobody snažila na vězení úspěšně přivyknout. A později? Především stereotyp, nedostatek podnětů, bylo co číst, ale něčím bylo na celé až neuvěřitelně veselo. Ze všeho nejdůležitější pro mě bylo přesvědčení, že to má smysl.

2. Myslím, že mě vězení nikak zásadně nezměnilo. V každém případě je to neocenitelná zkušenost, zkušenost o lidech i o sobě samé v mimořádné životní situaci. Jistěže bych to ale hodnotila trochu jinak, kdyby můj pobyt tam nebyl jen půlroční. Po téhož názoru je však každého dne stráveného ve vězení škoda, ale někdy není jiné cesty.

3. Setkala jsem se tam s řadou různých lidí. Naprostě většinou z nich to, proč tam jsem, připadalo zajímavé a v zásadě sympatizovali. Ovšem tyto sympatie se nedají přeceňovat, protože vycházejí spíše z apriorní negace všeho, co představuje stát a jeho moc. Přesnějším názorem pak byla sbytečnost někteřích požadavků, které stejně nemohou nic podstatného změnit.

4. Vězení mě v tomto směru ovlivnilo jen málo. Dělal jsem to, o co jsem

se snažila všechny: jednat tak, jak to v dané situaci považuji za správné.

Tomáš Ivořík - odpovědi na otázky bulletinu MŠS

1. Během svého věznění jsem prožíval mnoho rozdílných psychologických pocitů a nálad, zájmy a nezájmy. Má hlavní výslenka, kterou jsem se snažil ve svém jednání realizovat, byla soběmost a řídit se s tímto svým údělem, najít cestu tímto zdním a těmito lidmi vnímatí vyrovnanost; přijmout toto okolí prostředí za své! Nežal v určité chvíli, po amnestii 20. října 1988 (která se na mne nevztahovala, protože mi byl dva dny před jejím vyhlášením překalifikován paragraf podněcování na pobuřování) jsem pochopil, že policejní aparát tu je dítat vědomo pro to, abych byl odsouzen, přestože obvinění je tak absurdní. Snažil jsem se proto více spoléhat na sebe, snažil na objektivitu úsudků. Během prvního měsíce, který byl pro mne nejtěžší, se mi podařilo postupně se sítvat s vězenským mechanismem a vyrovnávat se s realitou. V důsledku toho jsem opět mohl v klidu spát celou noc, přestal jsem mít závažnější žalostní potíže a začal jsem komunikovat s ostatními vězni o věcech, o kterých jsem byl zvyklý hovořit i na svobodě. Díky svému právnímu zástupci jsem dostal na celu učebnici angličtiny a Biblii, takže jsem měl na jedinou celou den co dělat. Zároveň mě známí a neznámí lidé z Československa i ze zahraničí zahrnovali množstvím korespondencí, díky které jsem věděl, že mne jsem zapomenut. Toto vědomí soudužití se svými přáteli pro mne bylo velkou posilou.

2. Dá se to možná pro někoho absurdní a biologické konsolidování, ale vězení pro mě bylo určitě přínosné a obnovením. Především jsem se ho na vlastní kůži obořil i když jen ve vřetřivací vlně - a zjistil jsem, že jsem schopen žít v relativní pohodě život za jeno zdání, a že z něj díky tomu již není takový strach. Zároveň jsem se naučil jednat a vyházet s lidmi. A to s jakýmkoliv - a vrahy, homosexuály, konfidenty, psychopaty, sebevrahy, zoufalci atd. A bylo pro mne potěšující poznání, že se mohu s každým člověkem za určitých předpokladů snadnou na spoustě věcí. Větší či menší snesitelnost věznění je závislá převážně na samotných věznicích a na jejich vzájemných vztazích. A ty jsou bohužel velmi silně ovlivňovány počty skepse, agresivitou a brutalitou, spojenými se sexuální úchylkami. Ale většinou tyto rozdílné lidé byli v určitých chvílích schopni "jít do sebe" a přijímat zásady morálky a slušného chování. Záleželo ovšem na přesvědčivosti mých argumentů a na mé momentální připravenosti reagovat na tyto problémy. To se ale často neshlovalo s míněním vězenských dozorců. Dostával jsem proto kázeňské tresty. Nejvyšší byl odsouzen do NVÚ, v žádném případě bych kvůli nim nemohl počítat s poumíněným propuštěním. Jestliže jsem totiž vyonazol s MUKy (muži určenými k likvidaci), zákonitě mi nastávaly problémy s dozorcí SNV (SNV nápravné výchovy). Takže jsem se ve vězení naučil jisté tvrdosti, ale i trpělivosti a klidu, a snad i pokorě. Téměř jsem se zbavil strachu a úzkosti z toho, co je a co bude. Snažil jsem se ochránit před nenávistí.

3. Převážná část vězňů, s kterými jsem se setkal, se zcela totožnovala s tím, za co se angažují a oč usilují. Oni sami by se však do ničeho takového nepustili, ale s politikou je podle nich "svinstvo" a nestojí za to, aby se jí člověk špinil. Každopádně však politické paragrafy vyvolává mezi vězni úctu a díky tomu jsem měl zajištěnou i výraznou pozici ve "vězenské hierarchii". Podle mne jsou nejvíce ceněni lidé s paragrafy za vraždy, loupežná přečinná, spekulace a také lidé souzení za politiku. Díky tomuto výhodnějšímu postavení ve vězenském žebříčku a díky tomu, že fyzickou nepřipravenost lze kompenzovat inteligencí, jsem se mohl stát (a nakonec jsem se i stal) jakýmsi "neoficiálním šéfem" několika vedlejších

cel - volili věšňové. Dozerci ovšem tato kastování vidí jinak, z čehož
pramení i jejich zvrhlost vůči vybranou jedinci. Někdy jsem si
pocítil i já sám, v takové situaci, že jen o to, přežít svou hr-
dost.

Takto jsem se ovšem mohl věnovat i s lidmi, které ve mně viděli
blázná, blázná, nebo "agenta Západu". Někdy jsem s lidmi strážil, ale
mimo s hlubokou neznalostí. A bylo pro mne dost jednodušné během několika
hodin nově se dozvědět, že jsem z omylu a mnohá jiná objasnit. Samozřejmě
ne by toto mé jednání měla být kvalifikováno jako další "pobuřování",
ale třeba říci či napsat o pravdě, jsem si vyřešil již v počáteční
fázi pobytu v Rusyni. Dalo pro mne těžší mlčet, být anonymní, a tak str-
šet svou přiznáním i nřítu, svou mysl, svůj názor, než být vystaven
projevům nelibosti ze strany dozorců a řízení vězňů.

4. Jak jsem již uvedl, látka tohoto rozhovoru, strach z vězení je
díky mému zkušenosti z větší části rozplynul. Důležitá si totiž, že i v tak
kdyžto podmínkách se dá v jistém smyslu žít smysluplně. Záleží ovšem na
vlastní sebevědomí a na pomoci a pravdivosti svého postoje v jednání
s druhými, a vězňovými i s vězňovými. Zjistil jsem, že se vězňové najdou
lidé, kteří se k této mému záležitosti pravdě připojí, protože jí potřebují
ji vidět a slyšet, a kteří chtějí vědět, jak pevně za ně stojím, a pak
jsem mi ochotni i pro mne přijít na pomoc. Před byrokraty, policisty a
dozerci jsem si všichni rovni. Jsem proti bezpráví získává řízet ve vě-
zení, který by mohl být považován za ztrátu času, svůj smysl. Neboť i tam
mohu mnohé hlásat a šířit. Právě tam, kde se lidem dostává tak málo po-
znání, jsem se cítil o to více potřebný svojí přítomností. To samozřejmě
neznamená, že bych se chtěl dobrovolně vrátit zpět, ale díky takovéto
situaci se cítím objektivně i subjektivně ve svém životě volnější a
svobodnější, zbavený mnoha strachů a obav. Proto se moje činnost v NMS,
ale i v dalších nezávislých aktivitách v budoucnu nebude řídit žádnou
diplomacií - co dělat a co nečinit - neboť si mimo jiné myslím, že se to
stejně nedá dělat dobře odcházet, ale budu se naopak i nadále snažit po-
máhat a být všude tam, kde cítím, že mohu být platný a užitečný. A to i
v právě probíhající třicetíměsíční podání!

Jana Petrovi - odpovědi na otázky bulletinu NMS

1. Když jsem šla na Václavské náměstí, tak mě, abych pravdu řekla, vůbec
nenapadlo, že se domů vrátím až za pět měsíců. Když nás policisté zastali,
tak jsem byla poněkud klidná a snažila se něco vymluvit. To se projevovalo
v mém "unikovém" telefonu z MO v Šiklůvce, kam nás převezli, kterým jsem
chcela vědět, co se vlastně stalo. Několik hodin jaksi nevěděli, co s námi,
ale kolem 20. hodiny nás přivezli do domu "přidělili" § 202 - výtržnictví a
navrhli vyšetřování vazebně - podle příkazů shora. To jsem už věděla, že
se vše protáhne. Přimo mě ale i kovalo ohovnění policistů. Muži byli nuceni
stát od 16 do 22 hodin na tamním dvoře, čelem ke zdi. My ženy jsme si
mohly asi po třech hodinách sednout. Zežila jsem tam hroznou noc, kdy
jedem mladý zaviněný policista bil jedného neznámého muže, jen pro-
to, že nastal hlava k noze.

V noci následovalo převezení do Kenvítkové ulice, kde jsme dva dny
čekali na prokurátorku, která na nás uvalila vazbu a putovali jsme každý
samostatně do vazby na Rusyni. I v nich několik dní mi ubíhalo hrozně puz-
lu, vůbec jsem nevěděla, co se venku děje, až když přišel můj právní zá-
stupce, kterého jsem měla z vyprávění, tak jsem věděla, že to venku fun-
guje. Všichni, kdo nás snažili něco udělat. Nejvíce jsem myslela na svého
ho muže a rodiče a na to, jak se s touto situací vyrovnají oni. Když jsem
se týden zjistila, že ostatní byli propuštěni a ve vazbě zůstal jen Vašek

Mavel, Ota Veverka a já, tak mě napadlo, že my tři půjdeme do vězení a ostatní dostanou u soudů podmínku. Od začátku jsem raději počítala s tím horším a také se mi to vyplotilo.

2. Jestli mě přeznily věci? Spřávaných řekla, že v osobním životě jsem se vada si veškeré věci, takových "byčejných věcí", jako je vlnitý dělník, nebo jak se říká, si vlekla od zchci. Nejmíce si v životě své rodiny, která se s novou situací dobře vyrovnala, a roznože moc, a ve všem pokračovala, jakoby nic. Mnoho přátel a známa, známých lidí. S ohledem na různá občerství a "nepřehlednost" vládnoucí moci, která se utvrdila v názoru, že činnost nezavazuje, a aktivita zcela je opravdu nula a potřeba.

3. Ve výzvě jsem měla štěstí na poměrně slušné lidi, kteří vůbec nemohli pochopit, jak je možné, že jsem zavřena, a neustále mi říkali, že mě nemají pustit. Nejprve se mi divili, proč se "do toho" pletu, ale po mém vysvětlování mi přáli hodně štěstí a trpělivosti. Ve vězení byla situace úplně jiná. Úplně jsem byla zarazena do nejhoršího pracovního kolektivu, kde byla většina nestranných a psychicky narušených lidí, kterým vadilo už jen to, že umím číst a psát, a pojmy jako jsou lidská práva a politická situace jim nic neřikaly. Takže se u nich nedá o žádném postoji ani mluvit. U ostatních žen, které ten případ znaly z lidské práva, jsem byla něco jako atrakce.

4. Dál bude to co před mým zatčením. Trochu jsem s všem přemýšlela, chci si lépe zorganizovat čas, protože někdy to bylo opravdu vyčerpávající. Je pravda, že jsem v podmínce, ale vyjadřovat své názory a využívat svých občanských práv zaručených ústavou nemám v žádném případě v rozporu s podmíněným odkládem trestu.

Náhradní služba v Maďarsku

V Maďarsku má dlouho právní život politická diskuse k otázce zavedení náhradní služby. Maďarský mírový výbor zorganizoval v průběhu roku 1963 k této problematice několik diskusních fór, kterých se mohlo zúčastnit každý, kdo měl zájem. Díky sčlenováním prostřednictvím se uměla o zavedení státu odpiračů vojenské služby a o zavedení náhradní služby dostala široká publicita.

V lednu t.r. schválilo maďarské Národní shromáždění doplněk k Ústavě, podle něhož má být občanská MIA v zásadě poskytována možnost vykonávat místo vojenské služby službu civilní, nezávislou na armádě. Ústava by měla obsahovat tento text: "... Na základě všeobecné povinnosti bránit vlast vykonávají občané vojenskou nebo civilní službu, podle podmínek stanovených zákonem."

V úvodu k návrhu na změnu v Ústavě se říká: "aby byla plně respektována svoboda svědomí a náboženství, je možné změnit ustanovení o branné povinnosti. Občanům, kteří nevykonávají vojenskou službu z důvodů svědomí nebo náboženského vyznání by měla být zajištěna možnost splnit jejich povinnost bránit vlast prostřednictvím civilní služby..." Maďarské ministerstvo národní obrany a ministerstvo spravedlnosti nyní pracují na návrhu změny zákona o národní obraně, o němž má v červnu jednat parlament. Především krokem v tomto duchu bylo propuštění všech, kdo byli za odmítnutí služby v armádě uvězněni.

7. a 8. dubna uspořádal Maďarský mírový výbor v Budapešti mezinárodní mírový seminář o náhradní službě a o odmítnutí vojenské služby z důvodů svědomí. Zúčastnili se ho jak jednotlivci (i samotní odpirači), tak zástupci nejprůběžnějších vládních institucí, nezávislých iniciativ, církví a mírových hnutí (včetně zástupců z Jugoslávie, Československa a Sovětského

Dvasu - z českého slovenska to byl člen ČSM (prof. Jan Průba). Všichni se jednoznačně shodli na tom, že by náhradní služba měla být zcela nezávislá na armádě. Řekli se níže, že jde o délku náhradní služby, ale všichni souhlasili s tím, že by náhradní služba měla být v žádném ohledu treskem (např. ... měla být delší než vojenská služba). Hovořilo se také o otázkách odměny vojenské služby (politických důvodů, o složení a způsob práce výborů, které budou o žadatelích o náhradní službu rozhodovat, o odměně náhradní službu. Zvláště zajímavou diskuse bylo také finanční zajištění zavedení náhradní služby. Účastníci (vládní) zástupci byli údajně velice otevření myšlenkami a pohledem všech stran a upřímně se zajímali o práci a složenosti v jiných zemích.

Z dopisu V. Macha panu M. Václavíkovi

Věroslav Mach, člen KMS, napsal dne 13.6.1969 ministru národní obrany dopis. Místo jiné se v něm praví: "... Využijme proto mezinárodních mírových snah k tomu, abychom i my v naší zemi měli možnost většího rozvoje, jak společenské tak osobní svobody, která s mírem v celé společnosti souvisí a je jím v podstatě tvořena. Využijme všech podnětů k tomu, abychom mohli o míru nejen číst a mluvit, ale i žít a pracovat v jejím prostředí.

Obracím se proto na Vás, abyste jako funkce úřadu, jakou jste nejvyšším představitelom, se rozhodli zasadit o to, aby tyto návrhy nedocházelo jen papírově, ale aby se reprezentovně předčítaly konkrétními činy, kterých by byla naše veřejnost nejen prostředně a všeobecně informována, ale měla by i možnost podílet se na její uplatnění.

Myslím si, že by stálo za to sledující zvážit odrazu odpiračů z důvodů svědomí, znovu přehodnotit délku základní vojenské služby a záložních cvičení, na jejíž nepříjemnost dopláci především naše hospodářství. Je nutno důrazně zvážit také náklady financí na modernizaci a celkovou výstavbu armády, která by měla být opět ně především o celospolečenskou prospěšnost a užitečnost a veřejnosti by měla být dána možnost rozhodovat o schválení všech těchto dotací..."

Přehled o branné povinnosti a odpírání vojenské služby v Holandsku

Kdo může být povolán?

Muži starší 16 let podléhají branné povinnosti. Je to okolo 140 000 mužů ročně. Stabilně je počet mužů povolávaných do armády asi 40 000 (po odečtení těch, kdo byli vojenské služby oproštěni např. pro zdravotní nezpůsobilost, manželství, krátké či jiné náboženské povolání, rodinnou příslušnost ke vojenská starším bratrům, kteří již vykonali voj. službu atd.). Kolem 7% z tohoto počtu je uznáváno jako odpirači vojenské služby z důvodů svědomí.

Délka služby

Činí 14 měsíců pro vojáky, 18 měsíců pro alternativní službu. Pro muže v záloze trvá branná povinnost až do 45 let, v alternativní službě může být každý povolán při zvláštních okolnostech až do 35 let.

Důvody, při nichž je uvolněn z alternativní vojenské služby

Náhradní vojenská služba ... čina v několika nezávislejších oblastech - etické, politické a ... vojenské. Pokud někdo udává zvláštní odpor - jako např. proti použití ... zbraní - ... mu to také uznáno.

Totální odpírání

V období 1950-1955 kolem 10-15 mužů ročně odmítlo jak vojenskou, tak náhradní službu. Od té doby je jich počet klesá. Do roku 1953 byli odsuzováni na 18 měsíců vězení, od roku 1953 na 12. Momentálně je v této věci nejnově protokolem vlády vydáno nařízení, které se dosud nedostala mimo parlament.

Částeční odpírání

V roce 1955 kolem 300 odpíračů odmítlo odsloužit určitou část jejich náhradní služby. Kvalit z nich bylo skutečně uvězněno je těžké říci. Protestovali proti tomu, že je náhradní služba o 4 měsíce delší než vojenská.

Jak se stát odpíračem?

a) Když je odvozanec uznán schopným pro vojenskou službu a obdrží povolávací rozkaz, může požádat písemně ministra obrany o náhradní službu. Nastoupení vojenské služby je tím bezprostředně odloženo.

b) Žádost je předložena Radě sestávající hlavně z civilistů (učitelé, právníci, duchovní atd.) ustanovenou Ministerstvem obrany. Žadatel při prvním stání předstoupí před jednou třetinu komise.

c) Jestliže žadatel není vprávně odvozen, komá se určí stání o několik měsíců později se stání o 2. stání. Žadatel má také předstoupit před psychologa (psychiatra).

d) Žadatel je oprávněn k legálnímu neseřazení a k vlastní svědka při všech jednáních.

e) Komise potom předává doporučení Ministerstvu obrany. Ministerské rozhodnutí spolu s doporučeními komise a jejími závěry jsou sděleny žadateli.

f) Jestliže je žádost odmítnuta, může být do 30 dní podáno odvolání. To je projednáváno Státní radou, jejíž rozhodnutí je s veřejnou formou královského vyzvání.

Jak jsou odvozanec informováni o právech k odmítnutí vojenské služby?

Informace o právu na náhradní službu jsou otiskány v povolávacím rozkazu, včetně potřebnosti o možnosti odvolání v případě první neúspěšné žádosti. Holandský vraz odpíračů - VO - podává rady a další informace asi ve 40 městech v zemi.

Jak mnoho lidí žádá o náhradní službu a kolik je udělena?

Rok žádosti	1953	1954	1955	1956	1957
počet žádostí	2705	3037	2283	3017	2936
odvolané žádosti	232	341	361	335	137
rozhodnuté nevhodnými před komisí	50	67	119	162	31
stále ještě se ve věci uvažuje	-	-	3	104	1003
úplný počet k rozhodnutí	2363	2629	2470	2416	560
nepřijata	-	14	4	4	1
přijata při 1. stání	1691	1677	1712	1732	900
přijata při 2. stání (odvolání)	700	938	570	471	41
konečně uznána	2171	2433	2202	2253	949
neuznána	192	102	164	159	10

Náčrt práce a perspektiv v otázce branné povinnosti a náhradní civilní služby holandské organizace The Vereniging Dienstweigeraars (VD)

The Vereniging Dienstweigeraars (VD) je organizace lidí, kteří odmítají vojenskou službu a ostatních lidí, kteří se hlásí s cílem VD. Jejím cílem je bojovat proti militarismu aktivně a spojit se do protivačnického hnutí a starat se o materiální a duchovní potřeby těch, kteří odmítají vojenskou službu.

VD směřuje k pacifismu a ke zrušení socialistickou, demokratickou společnost, stavencu militarismu, rasismu a repras.

Organizace má decentralizovanou strukturu, zajištěnou demokratickým rozhodováním a nezávislostí místních a pracovních skupin. Tyto skupiny mají svůj vlastní rozpočet, zajištěný vlastní činností; podávají informace o náhradní službě a jsou zapojeny do mírového vzdělávání.

Národní výbor VD v Amsterdamu má tři členy, z nichž každý je odíračen vojenské služby a ve výboru pracuje po dobu své náhradní civilní služby. The VD je za jejich práci nemusí platit, protože Vojenský branný svaz má také tři neplacené členy, vyňaté z normálního platového systému. Zřejmě je všechny platí Ministerstvo sociálních věcí - pozn. překl.

Poradny

Mnoho pozornosti ve VD je věnováno poradenským hodinám, během kterých může každý dostat informace o branné povinnosti, náhradní civilní službě a s ní spojené možnosti vzdělávání a o protivačnickém hnutí. Tyto "hodiny" se konají ve více než 100 místech po celé zemi.

Mírové vzdělávání

Ve školách, ve vzdělávacích střediscích, v kulturních institucích atd. VD předkládá program o problému míru a války, antimilitarismu a militarismu, branné povinnosti a náhradní civilní službě.

Antimilitarismus

VD je protimilitaristická organizace. Na národní a místní úrovni jsou VD skupiny zapojeny do akcí proti armádě, militarismu, závodům ve zbrojení, produkci a obchodování se zbraněmi. Přímo kontréturní akce VD zviditelňují násilný charakter zbraní v armádě, i v práci v armádě pro mír.

VD je svaz pro všechny osoby, které odmítají vojenskou službu a to neohledně na to, zda mají legální a nebo odírače či nikoliv. VD bojuje za kratší náhradní civilní službu (stejně dlouhá jako vojenská) a získává za příležitosti práce pro odírače v mírových organizacích.

Věříme, že:

- civilní alternativní služba by měla být založena (pro zařízení odíračů) na jejich motivech a na jejich vzdělání a také na cílech Holandského mírového svazu,
- civilní, alternativní služba by měla poskytovat příležitosti pro mírové vzdělání a příležitosti pro cvičení v ne násilnou činnost odíračů ve společnosti,
- civilní, alternativní služba by měla být placena Ministerstvem sociálních věcí a práce,
- odírači vojenské služby by měli mít civilní, legální statut.

Svazová skupina koordinuje činnost VD ve všech v tom, aby se dostalo těchto požadavků.

Může slovenský voják zažádat o náhradní službu?

Odpověď je stále ještě neznáma.

Jaká práce je k dispozici při náhradní službě?

Náhradní služba se vykonává v různých oborech, na jejichž práci má společnost největší zájem a kterou lze pro to schválit. Ministerstvem sociálních věcí a práce (čedná z ministerstva rozdělová s odpiráčením o tom, kde může nastoupit. Může se poskytnout práci v sociálních, kulturních, zdravotnických zařízeních, v zařízení péče o děti, v administrativě, pošt, v občanském životě nebo v zemědělství nebo v manuální práci. Ti, kdo pracovali v zahraničí, mohou být také povoláni jako vykonavatelé náhradní služby. Během náhradní služby může být její vykonavatel poslán do cizí země nejvíce na jeden měsíc. Je nemožné provádět pacifistickou práci uvnitř armády.

Organizace, které jsou uznány za příliš radikální, nemohou nabízet odpiráče vojenské služby. Při speciálních důvodech bývali odpiráči odvoláváni z jejich služby, protože vykonávali "zákazovanou" činnost, zvláště antimilitaristické aktivity.

Kdo platí za náhradní službu?

Plat je rozdělován zaměstnancům v různých věcech a institucemi zaměstnávajícími osoby v náhradní službě. Již listopadem 1977 Ministerstvo sociálních věcí a práce stanovilo, že platby se platily podle pravidel, která vztahují ke každému odpiráči. Až později byli odpiráči a jejich kolektiv vzděláváni "dražší" k dojednání. Tato náhrada je určena pro organizace s nízkým rozpočtem zaměstnávající lidi v náhradní službě.

Jestliže Holandský svaz vojáků může zaměstnat větší počet odvedenců pro svoji práci, má Holandský svaz odpiráči to samé právo, což znamená, že má tři odpiráče placené Ministerstvem sociálních věcí a práce pracující v jejich službě.

Jak je nakládáno s lidmi v náhradní službě ve srovnání s vojenskými odvedenci a s civilisty?

Lidé v náhradní službě dostávají stejnou mzdu jako vojenská odvedenci a jsou na té samé pozici.

Co se stane v případě války?

Odpiráči nejsou zbaveni legální pozice v případě války nebo státní krize. Nemohou být nuceni k náhradě.

Důležité adresy v Holandsku:

EMOK, Esdoornstraat 20, 2511 WJ Den Haag
AMB, Fontanusstraat 20-22, 6524 HB Utrecht
Tax Christi, Postbus 25627, 2500 CB Den Haag
Vereniging Dienstweigeraars, Postbus 4502, 1003 AV Amsterdam

Praktuje tato země nyní nebo bude odpiráče vojenské služby?

Ne všeobecně. Jihoafrická odpiráči jsou vyloučeni.

Ostatní požadavky VD se zruší:

- aby odpíráli vojenské služby neměli vězení,
- aby se zrušily požadavky lékařské služby, která jsou využívány pro potřeby armád,
- aby se zrušil způsob získávání službu odpírájících vojenské služby, protože nikoliv náhradní civilní služba, ale vojenská služba jako takový by měl být projednán.

Redakční rada:

Jan Chudomel, Kubešicova 11, 130 00 Praha 3
Jana Petrová, Šestácká 11, 530 01 Dobruška
Ruth Hornová, 2. újezd 287/II, 392 01 Soběslav